Nr. 3. Kraków, 20 marca 1922 r. Rok II.

# DZIENNIK URZĘDOWY
## WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO

Adres Redakcji i Administracji „Dziennika Urzędowego“: Kraków, Województwo, ulica Bąsztowa, liczba 22.

**„Dziennik Urzędowy Województwa Krakowskiego“ ukazuje się w miarę napływu materjału urzędowego. Należytości za poszczególne egzemplarze dziennika i ogłoszenia należy składać w Starostwach, które będą pobrane należytości składać w Urzędach podatkowych na przychód Ministerstwa spraw wewnętrznych. Dziennik urzędowy przyjmuje ogłoszenia instytucyj społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz urzędowych i wymienionych instytucyj.**

**Cena Nr. 3 Mp. 140·—.**



## Wykaz ważniejszych ustaw i rozporządzeń ogłoszonych:

### w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Monitorze Polskim.

### Główny Urząd Likwidacyjny.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 90. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 12 grudnia 1921 r. w przedmiocie zwolnienia od likwidacji majątków pewnych kategorji osób zamieszkałych w przypadłej Polsce części Górnego Śląska.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 94. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 lutego 1922 r. w sprawie rozszerzenia zakresu działania i organizacji Komisji rewindykacyjnej przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym.

### Koleje żelazne.

Dz. Ust. Nr. 8 poz. 56. Rozporządzenie Ministra Kolei żelaznych z dn. 24 stycznia 1922 r. w sprawie przedłużenia terminu ważności postanowienia o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich a czechosłowackich.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 81. Rozporządzenie Ministra Kolei żelaznych z dn. 31 stycznia 1922 r. w przedmiocie uchylenia rozporządzenia z dn. 26 listopada 1921 r. o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i austrjackich.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 99. Rozporządzenie Ministra Kolei żelaznych z dn. 15 stycznia 1922 r. w sprawie zmiany w przepisach o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

### Kościół prawosławny w Polsce.

M. P. Nr. 38 poz. 20. Tymczasowe przepisy o stosunku Rządu do Kościoła prawosławnego w Polsce.

### Poczty i Telegrafy.

Dz. Ust. Nr. 9 poz. 62. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 21 grudnia 1921 r. w sprawie zaprowadzenia wymiany paczek z zagranicą.

M. P. Nr. 36 poz. 19. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 28 stycznia 1922 r. w przedmiocie uiszczenia gotówką opłat pocztowych za nadawane przekazy pocztowe i telegraficzne.

Dz. Ust. Nr. 14 poz. 131. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 6 lutego 1922 roku w sprawie uwolnienia od opłat pocztowych reklamacyj gazetowych.

Dz. Ust. Nr. 14 poz. 132. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 9 lutego 1922 roku o przyznaniu ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z podręcznikami szkolnymi.

## Praca i Opieka Społeczna.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 82. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra b. dzielnicy pruskiej z dn. 30 stycznia 1922 r. w sprawie wykonania ustawy z dn. 21 października 1921 roku o zarobkowem pośrednictwie pracy.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 93. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 lutego 1922 r. w sprawie zezwolenia na wprowadzenie pracy na trzy zmiany w tartakach.

M. P. Nr. 43 poz. 21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 lutego 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzeń z dn. 27 maja 1920 r. w sprawie powołania Komisji do badania wzrostu kosztów utrzymania rodzin pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu.

M. P. Nr. 44 poz. 22. Rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 3• lutego 1922 r. w przedmiocie zmiany regulaminu Komisyj lokalnych do badania wzrostu kosztów utrzymania rodzin pracowniczych w przemyśle i handlu, zatwierdzonego rozporządzeniem z dn. 14 września 1920 r.

M. P. Nr. 47 poz. 24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 15 grudnia 1921 r. w sprawie regulaminu nadzwyczajnego Komisarza do spraw repatrjacji.

## Przemysł i handel.

Dz. Ust. Nr. 8 poz. 58. Oświadczenie rządowe o przystąpieniu Polski do międzynarodowego związku ochrony własności przemysłowej.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 80. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 27 stycznia 1922 r. w sprawie wykonywania dozoru nad kotłami parowemi.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 92. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 19 grudnia 1921 r. w. przedmiocie zmiany statutu Galicyjskiego Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 104. Ustawa z dn. 27 stycznia 1922 r. w sprawie częściowej zmiany ustawy z dn. 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 108. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 lutego 1922 r. w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle.

M. P. Nr. 45 poz. 23. Obwieszczenie Ministrów Przemysłų i Handlu, Skarbu oraz b. dzielnicy pruskiej z dn. 14 lutego 1922 r. w sprawie wykazu towarów, których przywóz jest zabroniony.

Dz. Ust. Nr. 13 poz. 117. Oświadczenie rządowe w przedmiocie konwencji polsko-gdańskiej, zawartej w Paryżu dn. 9 listopada 1920 r.

Dz. Ust. Nr. 14 poz. 127. Ustawa z dn. 14 lutego 1922 r. zmieniająca ustawę z dn. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

## Rejestracja majątków obcych obywateli.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 91. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 12 grudnia 1921 r. w przedmiocie zwolnienia od obowiązku zgłaszania do rejestracji majątków, praw i interesów, należących do pewnych kategoryj obywateli niemieckich.

## Roboty Publiczne.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 83. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dn. 2 stycznia 1922 roku wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Skarbu w przedmiocie ustanowienia cen drzewa budulcowego, zajętego w lasach prywatnych na cele odbudowy.

## Rolnictwo.

Dz. Ust. Nr. 9 poz. 64. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 11 stycznia 1922 r. o częściowej zmianie art. 4 rozporządzenia wykonawczego z dn. 16 kwietnia 1920 r. do ustawy z dn. 2 sierpnia 1919 r. w sprawie zwalczania mszycy wełnistej (krwistej).

Dz. Ust. Nr. 10. poz. 67. Ustawa z dn. 24 stycznia 1922 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do udzielenia w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa państwowej gwarancji finansowej do sumy ft. szter. 2.000.000 dla zobowiązań zaciągniętych przez organizacje rolniczo-handlowe na zakup za granicą środków produkcji rolnej.

Dz. Ust. Nr. 10. poz. 72. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie skasowania Instytutu Torfowego.

Dz. Ust. Nr. 14. poz. 125. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 lutego 1922 r. w przedmiocie uchylenia postanowienia Rady Ministrów w sprawie ochrony i użytkowania lasów.

## Sądownictwo.

Dz. Ust. Nr. 11. poz. 84. Ustawa z dn. 14 października 1921 r. w przedmiocie ratyfikacji polsko-niemieckiej umowy amnestyjnej z dn. 1 października 1919 r. oraz dodatkowej do niej umowy amnestyjnej z dnia 12 lutego 1921 r.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 85. Oświadczenie rządowe z dn. 31 stycznia 1922 r. w przedmiocie polsko-niemieckiej umowy amnestyjnej z dn. 1 października 1919 r.

## Skarbowość.

Dz. Ust. Nr. 8 poz. 57. Rozporządzenie Minista Skarbu z dn. 31 grudnia 1921 r. w przedmiocie ruchu samochodowego, motocyklowego i rowerowego przez granice Rzeczypospolitej Polskiej.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 66. Ustawa z dn. 17 stycznia 1922 r. w przedmiocie poboru należytości ekwiwalentowej na obszarze b. dzielnicy austrjackiej za rok 1922.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 73. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 20 grudnia 1921 r. celem wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5 grudnia 1921 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania wina na obszarze Rzplitej Polskiej.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 75. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 20 stycznia 1922 r. w sprawie uchylenia art. VI przepisów wykonawczych do ustawy z dn. 11 marca 1919 r. w przedmiocie czasowego zakazu przywozu znaków pieniężnych w walucie austrjacko-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 86. Ustawa z dn. 24 stycznia 1922 r. o zniesieniu mocy obowiązującej ustawy z dn. 20 maja 1921 r. o tymczasowym poborze państwowego podatku dochodowego i o wstrzymaniu potrącania podatku dochodowego przez służbodawców na zasadzie ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 88. Ustawa z dn. 31 stycznia 1922 r. w sprawie podwyższenia pewnych opłat sądowych w b. dzielnicy austrjackiej.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 89. Ustawa z dn. 31 stycznia 1922 r. w sprawie podwyższenia opłat, ustanowionych w dekretach z dn. 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, ochronie wzorów rysunkowych i modeli i o ochronie znaków towarowych.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 96. Rozporządzenie Rady Ministrów i dn. 3 lutego 1922 r. w sprawie kwot ryczałtowych na koszta wyższych urzędów ubezpieczeń.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 103. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 31 stycznia 1922 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do ustawy z dn. 24 stycznia 1922 r. o zniesieniu mocy obowiązującej ustawy z dn. 20 maja 1921 r. o tymczasowym poborze państwowego podatku dochodowego i o wstrzymaniu potrącania podatku dochodowego przez służbodawców na zasadzie ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 106. Ustawa z dn. 17 lutego 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej z dnia 16 grudnia 1921 r.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 111. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 26 stycznia 1922 r. w przedmiocie formowania drożdży prasowanych krajowych i zagranicznych.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 112. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 lutego 1922 r. w sprawie przesunięcia terminów do składania wykazów z art. 48 oraz zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Dz. Ust. Nr. 12 poz. 113. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Sprawiedliwości i b. dzielnicy pruskiej z dn. 13 lutego 1922 r. w sprawie uzupełnienia art. 4 rozp. o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznemi.

M. P. Nr. 31 poz. 17. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz b. dzielnicy pruskiej z dn. 24 stycznia 1922 r. w sprawie zniesienia niektórych opłat wywozowych od ropy naftowej i przetworów naftowych.

Dz. Ust. Nr. 13 poz. 118. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 2 lutego 1922 r. o wykonaniu ust. z 17 stycznia 1922 r. w sprawie poboru należytości ekwiwalentowej na obszarze b. dziel. austr. za r. 1922.

Dz. Ust. Nr. 14 poz. 130. Rozporządzenie Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 6 lutego 1922 r. w sprawie zmiany brzmienia art. 15 rozp. o taryfie celnej z dn. 11 czerwca 1920 r.

### Sprawy wojskowe.

Dz. Ust. Nr. 9 poz. 61. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 31 stycznia 1922 r. w przedmiocie powołania mężczyzn urodzonych w r. 1901 do czynnej służby wojskowej w szeregach wojska stałego.

### Zdrowie Publiczne.

Dz. Ust. Nr. 9 poz. 63. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami z dn. 1 stycznia 1922 r. w przedmiocie korzystania z urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 78. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 23 stycznia 1922 roku w sprawie przepisów sanitarnych dla hoteli, pokojów umeblowanych i pensjonatów.

Dz. Ust. Nr. 10 poz. 79. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Rolnictwa z dn. 30 stycznia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewn. w sprawie zwalczania wścieklizny u ludzi i zwierząt.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 97. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 26 września 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Zdrowia Publicznego w przedmiocie przekazania Ministrowi Zdrowia Publicznego niektórych uprawnień Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem.

Dz. Ust. Nr. 11 poz. 100. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 20 stycznia 1922 r. w sprawie wydawania z aptek środków leczniczych oraz określania ich ceny.

### Zniesienie Ministerstwa Sztuki i Kultury.

Dz. Ust. Nr. 14 poz. 128. Ustawa z dn. 17 lutego 1922 r. o zniesieniu Ministerstwa Sztuki i Kultury.

## Podział administracyjny Państwa Polskiego.

Obecny podział administracyjny Państwa przedstawia się następująco:

Województwo warszawskie: powiaty: Błonie (tymczasem siedziba Starostwa w Grodzisku), Ciechanów, Gostynin, Grójec, Kutno, Lipno, Łowicz, Maków, Mińsk Mazowiecki, Mława, Nieszawa (tymczasem siedziba Starostwa w Aleksandrowie), Płock, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Radzynin, Rawa, Rypin, Sierpc, Skierniewice, Sochaczew, Warszawa, Włocławek. Urząd Wojewódzki mieści się w Warszawie.

Województwo łódzkie: Brzeziny, Kalisz, Koło Komin, Łask, Łódź miasto, Łódź powiat, Łęczyca, Radomsk, Piotrków, Sieradz, Słupca, Turek, Wieluń. Urząd Wojewódzki mieści się w Łodzi.

Województwo kieleckie: Będzin, Częstochowa, Iłża (tymczasem siedziba Starostwa w Wierzbniku), Jędrzejów, Kielce, Kozienice, Końskie, Miechów, Olkusz, Opatów, Opoczno, Pińczów, Radom, Sandomierz, Stopnica (tymczasem siedziba Starostwa w Busku), Włoszczowa. Urząd Wojewódzki mieści się w Kielcach.

Województwo lubelskie: Biłgoraj, Biała, Chełm, Garwolin, Hrubieszów, Janów, Krasnystaw, Konstantynów (siedziba Starostwa w Janowie Podlaskim), Lublin, Łuków, Puławy, Raczyń, Siedlce, Sokołów, Tomaszów, Węgrów, Włodawa, Zamość. Urząd Wojewódzki mieści się w Lublinie.

Województwo białostockie: Augustów, Białowieża, Białystok, Bielsk, Grodno, Kolno, Łomża, Ostrów, Ostrołęka, Sejny, Suwałki, Sokółka, Szczuczyn (siedziba Starostwa w Grajewie), Wołkowysk, Wysocko Mazowieckie. Urząd Wojewódzki mieści się w Białymstoku.

Województwo nowogrodzkie: Baranowicze, Brasław, Duniłowicze, Dzisna, Lida, Nieśwież, Nowogródek, Słonin, Stołpce, Wilejka, Wołożyn. Urząd Wojewódzki mieści się w Nowogródku.

Województwo poleskie: powiaty: Brześć Litewski, Drohiczyn, Kamień-Koszyrski, Kobryń, Kossów, Łuniniec, Pińsk, Prużany, Sarny. Urząd Wojewódzki mieści się w Brześciu Litewskim.

Województwo wołyńskie: powiaty: Dubno, Horochów, Kowel, Krzemieniec, Lubom, Łuck, Równo, Włodzimierz Wołyński. Urząd Wojewódzki mieści się w Łucku.

Województwo krakowskie: Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Kraków miasto, Kraków powiat, Limanowa, Mielec, Myślenice, Nowy Targ, Nowy Sącz, Oświęcim, Pilzno, Podgórze, Ropczyce, Spisko-Orawskie (siedziba Starostwa w Nowym Targu), Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

Województwo lwowskie: Bóbrka, Brzozów, Cieszanów, Dobromil, Drohobycz, Gródek Jagielloński, Jarosław, Jaworów, Kolbuszowa, Krosno, Lisko, Lwów miasto, Lwów powiat, Łańcut, Mościska, Nisko, Przemyśl, Przeworsk, Rawa, Rudki, Rzeszów, Sambor, Sanok, Sokal, Stary Sambor, Strzyżów, Tarnobrzeg, Żółkiew.

Województwo stanisławowskie: Bohorodczany, Dolina, Horodenka. Kałusz, Kołomyja, Kosów, Nadwórna, Peczeniżyn, Rohatyn, Skole, Śniatyn, Stanisławów, Stryj, Tłumacz, Tnrka. Żydaczów.

Województwo tarnopolskie: Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Kamionka Strumiłowa, Podhajce, Przemyślany, Radziechów, Skałat, Tarnopol, Trembowla, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów.

Województwo poznańskie: Bydgoszcz miasto, Bydgoszcz powiat, Chodzież, Czarnków, Gniezno, Gostyń, Grodzisk, Inowrocław, Jarocin, Kępno, Kościan, Koźmin, Krotoszyn, Leszno, Międzychód, Mogilno, Nowotomyśl, Obornik, Odolanów, Ostrów, Ostrzeszów, Pleszew, Poznań, Rawicz, Strzelno, Szamotuły, Szubin, Śmigiel, Śrem, Środa, Wągrówiec, Wolsztyn, Witków, Września, Wynżysk, Żnin. Urząd Wojewódzki mieści się w Poznaniu.

Województwo pomorskie: Brodnica, Chełmno, Chojnice, Działdowo, Grudziądz miasto, Grudziądz powiat, Kartuzy, Kościerzyna, Kwidzyń, Lubawa, Puck, Stanogard, Świecie, Tczew, Toruń, Tuchoła, Wąbreżno, Wejherowo, Złotów. Urząd Wojewódzki mieści się w Toruniu.

Obszar Śląska Cieszyńskiego: Bielsk, Cieszyn.

Na obszarze Śląska Cieszyńskiego, który ma wejść do przyszłego Województwa śląskiego, sprawuje władzę komisja tymczasowa z komisarzem rządu na czele z siedzibą w Cieszynie.

# Rozporządzenia i okólniki.

### I. Wydział prezydjalny.

Odebranie debitu czasopismom.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odebrało debit pocztowy czasopismom:

*a)* „Russkij Gołos“, wychodz. w New Yorku;
*b)* „Lis mykyta“, wychodzącemu w New Yorku;
*c)* „Das Arbeiter Wort“, wychodzącemu w Argentynie;
*d)* „Ukraińska Respublika“, wychodzącemu w Paryżu;
*e)* „Sojuz“, wychodzącemu w Pittsburgu;
*f)* „Hromadskyj Wistnyk“ wychodząc. w Pradze.

Przywrócenie debitu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przywróciło debit czasopismu „Ulk“, wychodzącemu jako dodatek do „Berliner Tageblatt“.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. *Odpis.*

L. 836. Warszawa dn. 11 lutego 1922 r.

W sprawie nieodpowiedniej koresp. osób prywatnych z władzami i urzędami państwowymi.

Okólnik Nr. 24.

Do
wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarzy Rządu w Warszawie i Cieszynie.

Na skutek pisma Pana Prezydenta Ministrów z dn. 19 stycznia b. r. Nr. 24880 pr. podaję do wiadomości i zastosowania co następuje:

Niejednokrotnie zdarza się, że osoby prywatne w pismach, wnoszonych do władz i urzędów państwowych używają sposobu wyrażania się nielicującego z godnością władzy lub urzędu, a nawet stanowiącego wprost obrazę dla danej władzy lub poszczególnych jej organów.

Wypadki takie świadczą o osłabieniu w społeczeństwie, a przynajmniej w niektórych jego sferach autorytetu władzy, tolerowanie zaś ich w przyszłości podkopać może w oczach społeczeństwa powagę urzędów państwowych — a tem samem utrudnić spełnienie ciążących na nich obowiązków.

Ustawy karne, obowiązujące we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej, zawierają postanowienia kwalifikujące tego rodzaju wystąpienia do władz i urzędów państwowych, jako karygodne i ścigane z urzędu. Art. 154 ustawy karnej obowiązującej w b. zaborze rosyjskim, §§ 185 i 196 ustawy karnej dla Rzeszy Niemieckiej właściwej od 15/V-1871 dla Ziem b. Dzielnicy Pruskiej, oraz §§ 487 do 492, 496 powszechnej austrjackiej ustawy karnej z dnia 27 maja 1851 r. Art. V. ustawy z dn. 17 grudnia 1862 (Dz. U. P. austr. Nr. 3 z 1863 r.) obowiązujące na obszarze b. zaboru austrjakiego dają gwarancję zabezpieczenia w sposób dostateczny autorytetu władzy przed uchybieniami jednostek.

Polecam przeto wydać urzędom podległym stosowne pouczenie oraz zarządzenie, by wszelkie w nieodpowiednim względnie obraźliwym tonie redagowane korespondecje osób prywatnych do władz skierowywano bezzwłocznie do właściwych urzędów prokuratorskich dla ustawowego ścigania.

Obowiązkiem Urzędów Państwowych jest obrona ich powagi. Każde zwrócenie się do władzy lub urzędu państwowego, o ile przekracza granicę dozwolonej krytyki postępowania władz lub ubliża powadze urzędu, winno się spotkać bez względu na osobę i stanowisko społeczne ubliżającego z odpowiednią represją karną.

Minister:
w. z. *Dunikowski* w. r.

L. 2272/1/pr. Kraków, dnia 17 lutego 1922 r.

Wszystkim Panom Starostom w obrębie Województwa krakowskiego, Panu Prezydentowi stoł. m. Krakowa. Panu Dyrektorowi Policji w Krakowie do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

L. 3596/II/pr. Kraków, dn. 15 marca 1922.

Do wszystkich Panów Starostów.

Ministerstwo Robót Publicznych reskryptem z dn. 21 stycznia 1922 r. Nr. XII 635/21 zatwierdziło powołując się na art. 1, 2, 35 i 36 ustawy drogowej z dn. 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. Nr. 6/1921 poz. 32) i na okólnik z dn. 18 marca 1921 r. Nr. XII. 170, następujący projekt sieci dróg zakwalifikowanych przez Tymcz. Wydz. Samorządowy we Lwowie do kategorji dróg wojewódzkich w obrębie Województwa krak.

| Kierunek drogi | Ogólna długość drogi w zaokrągleniu |
|---|---|
| Kraków — Chrzanów | 41 |
| z odnogą: Trzebinia — Lgota | 10 |
| Kraków — Chełmek | 50 |
| Kraków — Liszki | 9 |
| Kraków — Baran | 13 |
| Czyżyny — Cło | 13 |
| Kraków, Podgórze — Siepraw, Myślenice | 26 |
| Chrzanów — Oświęcim — Kęty, Żywiec | 51 |
| Zator — Wadowice — Zembrzyce — Sucha | 28 |
| Zator — Andrychów — Żywiec | 36 |
| Juraszów — Ujsoły | 30 |
| Biała — Skawice — Zawoja | 16 |
| Myślenice — Bochnia — Proszówki — Świniarów | 57 |
| Jabłonka (Orawa) — Czarny Dunajec — Nowy Targ — Czorsztyn — Stara Wieś, Spisz | 53 |
| Chochołów — Zakopane — Morskie Oko | 51 |
| Zakliczyn — Nowy Sącz — Szczawnica | 87 |
| z odnogą: Krościenko — Czorsztyn | 11 |
| Radłów — Bogumiłowice — Zakliczyn | 29 |
| Nowy Sącz — Brzesko — Słotwina | 46 |
| Słotwina — Radłów — Dąbrowa — Radomyśl Wielki — Przecław — Kolbuszowa (gr. Woj.) | 103 |
| Bochnia — Limanowa | 34 |
| Pilzno — Czarna — Radomyśl — Mielec | 48 |
| Wieliczka — Gdów — Zakliczyn — Gromnik — Golanka | 77 |
| Zborowice — Zagórzany — Gorlice — Żmigród (gr. Woj.) | 57 |
| Nowy Sącz — Tylicz — Muszynka | 44 |
| Gorlice — Konieczna | 31 |
| Żmigród — gr. Woj. (Krosno) | 6 |
| Jasło — Wyrzyce — gr. Woj. (Frysztak) | 3 |
| Drogi w Zakopanem | 8 |
| ogółem | 1068 |

O tem zawiadamiam.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## II. Wydział administracyjny.

Ministerstwo Sztuki i Kultury. *Odpis.*

L. 161/22 Z. Warszawa, dn. 13 stycznia 1922.

Zadania Konserwatorów wojewódzkich w sprawach kulturalnych.

Do
Oddziałów Wojewódzkich Ministerstwa Sztuki i Kultury.

Wobec trudnego położenia finansowego Skarbu Państwa, Ministerstwo Sztuki i Kultury nie jest w stanie posiadać w poszczególnych Województwach przedstawicieli wszystkich działów wchodzących w zakres kompetencji Ministerstwa, wskutek czego pp. Konserwatorzy Wojewódzcy muszą wziąć na siebie obowiązek organów opinjodawczych we wszystkich działach sztuki. Ministerstwo rozumie, że nie będzie to praca doskonała i w pełni fachowa, ale lepsza, niż pozostawienie całych działów odłogiem lub załatwianie przez organy zgoła nic wspólnego ze sztuką nie mające.

PP. Konserwatorzy winni być we wszystkich sprawach, związanych ze stroną kulturalną Województwa, doradcami Panów Wojewodów i informatorami Ministerstwa.

W tym celu pp. Konserwatorzy są proszeni o:

1) zaznajamianie się wyczerpująco z historyczną stroną ziem, wchodzących w skład Województwa,

2) zaznajamianie się z tradycjami w dziedzinie kultury artystycznej, jakie panowały, są w zaniku, czy jeszcze panują, aby je wznowić, podtrzymać lub rozwinąć,

3) nawiązanie kontaktu ze społeczeństwem miejscowem, aby zrozumieć jego potrzeby i upodobania, nawiązanie kontaktu z Towarzystwami i zrzeszeniami artystycznemi, oświatowemi, kulturalnemi i naukowemi,

4) o ile Towarzystw takich niema, pp. Konserwatorzy będą organizatorami ich.

Ministerstwo Sztuki i Kultury jasno zdaje sobie sprawę, że sprawa ochrony zabytków, wpływu na odbudowę, ochrony piękna kraju, oraz podniesienie ogólnej kultury nie da się przeprowadzić drogą rozporządzeń, zakazów i instrukcji.

Jedynie współdziałanie społeczeństwa z czynnikami państwowymi i wytworzenie atmosfery kulturalnej może te sprawy dobrze postawić. Nie tyle działać drogą zakazu, ile drogą opinji społecznej, którą czynniki rządowe powinny umieć wywołać.

Państwo nie jest w stanie pokryć wszystkich potrzeb ludności w dziedzinie kulturalnej, społeczeństwo samo musi te środki znaleźć i w tym też celu pp. Konserwatorzy winni wziąć się do pracy organizatorskiej i dać inicjatywę do tworzenia Towarz:. Miłośników Zabytków, Sztuk, Teatrów itd. Panowie Konserwatorzy winni lwią część pracy z Państwa przełożyć na te Towarzystwa i być regulatorami tej pracy i strażnikami jej, by nie zeszła z linji dobra kultury Państwa.

Kierownik Ministerstwa:
*A. Ponikowski.*

---

L. $\frac{17571/II/1}{3677}$ ex 1921. Kraków, dn. 6 lutego 1922.

Skład Komisyj przeglądowych.

Do
wszystkich Panów Starostów Województwa krakowskiego.

Z powodu trudności połączonych z delegowaniem do Komisyj przeglądowych odbywających się w siedzibie powiatowej Komendy uzupełniającej urzędnika Starostwa i lekarza powiatowego przez każde ze Starostw należących do okręgu danej Powiat. Kom. Uzup. zarządzam, aby Panowie Starostowie, w których siedzibie odbywają się przeglądy wojskowe, delegowali urzednika i lekarza powiatowego Starostwa na cały czas trwania przeglądu popisowych ze wszystkich powiatów należących do okręgu P. K. U.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. *Odpis.*

Nr. A. E. 4327 Warszawa dn. 24 listopada 1921.

Korespondencja w sprawach obywatelstwa i przynależności oraz w sprawach metrykalnych z Władzami centralnemi.

Do
wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz P. Komisarza Rządu Śląska Cieszyńskiego.

Wskutek pisma Ministerstwa Spraw Zagranicznych z dn. 12 listopada 1921 r. Nr. K. III c. 94732 21 należy zarządzić, aby wszelkie odpowiedzi na zapytania Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tych sprawach przedkładane były w drodze służbowej Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Wogóle w sprawach powyższych nie należy bezpośrednio korespondować z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Przy tej sposobności Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina treść okólnika Nr. 356 z dnia 9 października 1920 r. Nr. A. O. 1864/I i 29 paź-

dziernika 1921 Nr. A. E. 2903 w sprawie traktowania wspomnianych spraw, jako nagłe.

L. S. Za zgodność; Kancelarja Główna Min. Spraw Wewnętrznych Podpis.

Za Ministra: *Dunikowski* w. r. Podsekretarz Stanu.

18520 II/2 ex 1921. / 3885 Kraków, dn. 2 marca 1922.

Wszystkim Starostwom okręgu Wojewódzkiego, Magistratowi stoł. król. miasta Krakowa oraz Starostwu spisko-orawskiemu w Nowym Targu

w ślad okólnika z dnia 25 października 1921 roku L. 6072/1317/II do wiadomości i zastosowania się.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

L. 4705 II/3 / 716 ex 1922 Kraków, dn. 16 marca 1922.

Wyjaśnienia do art. 10 i 11 ustawy o dostarczenie środków przewozowych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów Dz. Ust. R. P. Nr. 6 ex 1921 poz. 31.

Do wszystkich Starostw oraz Magistratu m. Krakowa.

Okólnikiem z 15 listopada 1921 Nr. XI 2869, wystosowanym do wszystkich okręgowych Dyrekcyj Robót Publicznych wydało Ministerstwo Robót Publicznych (Dep. 4 drogowy) wyjaśnienie co do wykonywania art. 9 i 10 ustawy o dostarczenie środków przewozowych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów z 10 grudnia 1920 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 6 ex 1921 poz. 31.

Z wydanych wyjaśnień Województwo ogłasza niniejszem te, które dotyczą b. zaboru austrjackiego, jako mające znaczenie dla Okręgu Województwa krakowskiego, a mianowicie:

1) Przy wykonywaniu art. 10 Ustawy, gdzie jest przewidziane karanie w drodze administracyjnej, należy stosować rozporządzenie ministerjalne z dnia 30 września 1857 Dz. pp. Nr. 198, według którego nakładanie i oznaczenie kar za czyny i zaniedbania uznane za karygodne, należy do kompetencji politycznych władz administracyjnych I instancji, które wdrażają dochodzenia wskutek pisemnych lub ustnych doniesień organów urzędowych, jak inżynierów powiatowych, lekarzy, policji państwowej, gmin, lub wskutek doniesień prywatnych.

2) Co do ściągania nałożonych grzywien obowiązuje rozporządzenie z 20 kwietnia 1854 Dz. u. p. Nr. 96, według którego ta sama polityczna władza administracyjna I instancji, która wydała orzeczenie karne, zarządza również ściągnięcie grzywny, a to na rzecz funduszu ubogich tej gminy, na której obszarze przekroczenie popełniono, gdyż według dekretu kancelarji nadr. z 6 marca 1840 L. 4063 kary pieniężne, nałożone za przekroczenia administracyjne, o ile nie oznaczono w odnośnych przepisach innego dla nich przeznaczenia, mają wpływać do funduszu ubogich miejsca, gdzie przekroczenie popełniono.

3) Zwrot opłat za furmanki, najęte na koszt winnych niedostarczenia furmanki, zarządzać ma polityczna władza administracyjna I instancji na żądanie właściwego Zarządu drogowego sposobem, ustanowionym dla ściągania podatków państwowych, stosownie do postanowienia art. 10 ustęp 2 powołanej ustawy z 10 grudnia 1920.

Wynagrodzenie za dostarczone furmanki wypłacają, stosownie do art. 9 powołanej ustawy, organa administracji drogowej za pośrednictwem urzędów gminnych, względnie miejskich. Pośrednictwo urzędu gminnego lub miejskiego należy rozumieć w ten sposób, że Urząd gminny będzie na żądanie Zarządu drogowego zawiadamiał strony interesowane o miejscu i czasie wypłaty, której dokona delegat Zarządu drogowego w obecności organu Urzędu gminnego, co winno być na liście płacy uwidocznione. Przepisana forma list płac i przyjęty porządek wypłat nie ulegnie przez to zmianie i jak inne listy stanowić będzie dokument płacy.

O tem zawiadamia się Starostwa i Magistrał st. kr. m. Krakowa wskutek reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 19 stycznia 1922 Nr. A. K. 1166, przyczem poleca się Starostwom o przytoczonych postanowieniach poinformować też odpowiednio Wydziały powiatowe, względnie interesowane Zarządy drogowe.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## III. Wydział budżetowo-gospodarczy.

L. 13667/III ex 1922. Kraków, dn. 6 marca 1922.

Doręczanie należytościowych wezwań płatniczych.

Do wszystkich Starostw.

Ze względu na nowe od dnia 1 stycznia b. r. obowiązujące „Przepisy rachunkowo-kasowe“ tudzież ze względu na przekazanie z dniem 1 lutego 1922 agend należytościowych Inspektoratom skarbowym wydaje Izba skarbowa równocześnie do podwładnych władz i urzędów skarbowych zarządzenie, by organa tychże doręczające należytościowe wezwania płatnicze uwidoczniały w sposób wyraźny na samem wezwaniu płatniczem datę doręczenia ołówkiem atramentowym wypisując miesiąc słowami i umieszczając swój podpis — niezależnie od obowiązku wypełnienia dowodów doręczenia, dołączonych do wezwań

płatniczych. — Zarządzenie to ma na celu umożliwić Kasom Skarbowym pobranie odsetek za zwłokę względnie kar za zwłokę.

Ponieważ niejednokrotnie może zajść potrzeba doręczenia wezwań płatniczych za pośrednictwem Zwierzchności gminnych, zwłaszcza o ile chodzi o debentów mieszkających poza siedzibą Władz i Urzędów skarbowych (Oddziałów kontroli skarbowej) poleca się Starostwu wydać bezzwłocznie odpowiednie zarządzenie, by Zwierzchności gminne udzielały Władzom i Urzędom skarbowym jak najwydatniejszej pomocy przy doręczaniu wezwań płatniczych i by organa tychże zwierzchności, którym poruczone będzie doręczanie, uwidoczniały datę doręczenia zarówno na wezwaniu płatniczem jak i na dowodzie doręczenia w sposób na wstępie określony.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## IV. Wydział samorządowy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. *Odpis.*

Nr. S. M. 754. Warszawa, dn. 7 lutego 1922.

Sprawozdanie ze stanu miast
i działalności organów
miejskich za trzechlecie
1919 1921 r.

Do
wszystkich P. P. Wojewodów.

W uzupełnieniu pisma swego z dnia 15 stycznia r. b. Nr. S. M. 220 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że w dziale I pod 1 „stan i charakter miasta pod względem przemysłowym i handlowym“ należy obowiązkowo podać również położenie miasta pod względem komunikacyjnym, mianowicie:

*a)* czy miasto położone jest przy kolei żelaznej i jakiej, względnie jaka jest odległość miasta od kolei żelaznej,

*b)* czy i jakie miasto posiada połączenie drogowe (osobno szosy i drogi gruntowe),

*c)* czy i jakie miasto posiada połączenie wodne (rzeki spławne),

*d)* jakie znaczenie handlowe ma dla miasta każdy z powyższych trzech rodzaji komunikacji,

*e)* czy miasto posiada połączenie pocztowo-telegraficzne i telefoniczne zarówno wewnętrzne jak i międzymiastowe.

W wydziale I pod 9 „inne strony życia miejskiego“ należy podać czy w mieście jest straż ogniowa i w jakim stopniu miasto przyczynia się finansowo do utrzymania straży.

W dziale II pod 4 „personal miejski“ należy podać nietylko ogólną liczbę pracowników miejskich, lecz zarazem ogólne dane o wykształceniu urzędników miejskich, (pracowników biur magistrackich), mianowicie podać ogólną liczbę urzędników z wyższem, średnim i niższem wykształceniem.

Za ministra: *J. Bek* w. r.
Dyrektor Departamentu.

L. $\frac{9342/IV/1}{665}$ ex 1922. Kraków, dn. 15 lutego 1922

Wszystkim Panom Starostom w obrębie Województwa krakowskiego

przesyła się w ślad tutejszego reskryptu z dnia 27 stycznia 1922 L. $\frac{5123/IV}{352/I.}$ z poleceniem wezwania Magistratów (Urzędów miejskich, względnie Tymczasowych Zarządów miejskich), rządzących się ustawą z 18 marca 1889 D. u. kr. Nr. 24, oraz miasteczek, rządzących się ustawą 23 lipca 1896 D. u. kr. Nr. 51 położonych w obrębie tymczasowego tamtejszego powiatu, by przy sporządzeniu sprawozdania o stanie miast i działalności organów miejskich za trzechlecie 1919/1921, zastosowały się do wskazówek zawartych w załączonym odpisie reskryptu ministerjalnego.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## VI. Wydział Przemysłu i Handlu.

L. $\frac{4915/VI}{480}$ ex 1922. Kraków, dn. 6 lutego 1922.

Przedłużenie terminu
opłat szynkarskich.

Okólnik

do wszystkich Małopolskich Starostw w obrębie Województwa krak. i do Magistratu stoł. król. m. Krakowa.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmiło reskryptem z dnia 23 grudnia 1921 Nr. S. Z. 3199, że na podstawie art. 6 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 Dz. U. Nr. 11/920 poz. 61, przedłuża termin opłat szynkarskich i konsumcyjnych od piwa (ust. kraj. z 20 grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11/906 i ust. z dnia 13 lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24), na rzecz Galic. funduszu krajowego do dnia 31 grudnia 1922, w dotychczasowej wysokości.

O tem zawiadamia się Starostwo (Magistrat) celem bezzwłocznego ogłoszenia i wydania w tym przedmiocie dalszych stosownych zarządzeń.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## VII. Wydział Rolnictwa i Weterynarji.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. *Odpis.*

Nr. 262/R. I. Warszawa, dn. 31 stycznia 1922 r.

W sprawie ulgowego przewozu nasion siewnych.

Do Pana Wojewody w Krakowie.

Stosownie do porozumienia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z Ministerstwem Kolei

żelaznych, nasiona siewne, poczynając od roku bieżącego, będą korzystały w okresach od 1 marca do 15 maja i od 1 sierpnia do 20 września, z prawa przewozu pociągami mieszanemi lub osobowemi według taryfy kl. I. ustalonej dla przesyłek zwyczajnych w partjach nie większych niż 300 kg. (trzysta) dla nasion zbóż, względnie 100 kg. dla nasion traw leśnych oraz ogrodniczych na podstawie świadectw wystawianych przez odnośny Urząd Wojewódzki.

Niezbędne ilości blankietów świadectw będą wydrukowane w zeszytach po 50 sztuk przez Min. Roln. i D. P. i rozesłane poszczególnym Województwom.

Za ministra: *Hejniowski* w. r.
Dyrektor Departamentu Rolnictwa.

L. $\frac{7618/VII/2}{1251}$ ex 1922. Kraków, dn. 6 lutego 1922 r.

W sprawie ulgowego przewozu nasion siewnych.

Wszystkim Starostwom Województwa krakowskiego oraz Magistratowi król. stoł. miasta Krakowa

udziela się do wiadomości z poleceniem poinformowania interesowanych o treści powyższego reskryptu.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

L. $\frac{14977/VII/2}{2418}$ ex 1922. Kraków, dn. 11 marca 1922.

## Okólnik

do wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego.

W ślad tut. okólnika $\frac{L. 7619/VII/2}{1251}$ Województwo krakowskie donosi, na podstawie reskryptu Min. Rol. z dn. 22 lutego 1922 Nr. 727/R. I., że udogodnienia przewozowe, podane do wiadomości powołanym wyżej okólnikiem, zostały przyznane także dla sadzeniaków ziemniaczanych z tą jednakże różnicą, iż dopuszczalna maksymalna waga poszczególnej przesyłki wywozu 1000 kg. (tysiąc), a ulgi stosowane będą tylko w okresie wiosennym tj. od 1 marca do 15 maja.

Świadectwa ulgowe wydaje się w Oddziale rolniczym Województwa na podstawie zaświadczenia odnośnego Starostwa, stwierdzającego zapotrzebowanie za opłatą 10 Mk. od jednego blankietu, którą należy uiścić w stemplach.

O powyższem zechcą P.P. Starostowie bezzwłocznie zawiadomić interesowanych, tamtejsze Towarzystwo rolnicze, okręgowe i istniejące kooperatywy rolnicze.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. *Odpis.*

## Okólnik Nr. 393

w przedmiocie bezpłatnego dostarczania sadzonek i palików z rozsadników i lasów państwowych dla obsadzenia dróg publicznych.

W wykonaniu rezolucji Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 października 1921 r., uchwalonej łącznie z ustawą o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. P. Nr. 89 poz. 656) zarządzam co następuje:

1) Sadzonki lub drzewka do wysadzania dróg publicznych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych i paliki do ich umocowania, mogą być w miarę możności wydawane bezpłatnie z rozsadników i lasów państwowych, o ile drogi te przechodzą przez grunty państwowe. Gdzie lasy państwowe, przylegające do drogi publicznej, nie mają odpowiedniego materjału sadzonkowego i palików, tam wydanie tych materjałów może być przekazane dalej położonym lasom państwowym, o ile odległość rozsadników i lasów państwowych od drogi publicznej jest tak wielka, że dostawa tych materjałów więcej kosztowałaby, niż ich zakupienie w rozsadnikach i lasach prywatnych, wówczas sadzonki lub drzewka do wysadzania dróg i paliki nie mogą być wydawane z rozsadników i lasów państwowych.

2) Materjał drzewny, potrzebny do wysadzania dróg publicznych wojewódzkich, powiatowych i gminnych, przechodzących przez grunty prywatne, lub przylegających do nich, może być wydawany bez żadnej za niego opłaty z rozsadników i lasów państwowych tylko w razie, jeżeli fundusze samorządowe na budowę i utrzymanie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych nie są zasilane przez zapomogi, udzielane ze Skarbu Państwa i niema w pobliżu lasu prywatnego, gromadzkiego, lub gminnego, z któregoby wydatek mógł być zaspokojonym.

3) Do czasu przejęcia dróg publicznych przez właściwe Związki Samorządowe stosownie do postanowień ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Ust. R. P. z 1921 r. Nr. 6 poz. 32), sadzonki lub drzewka do wysadzania tych dróg oraz paliki mogą być wydane z lasów państwowych bezpłatnie tylko na wezwanie właściwego zarządu drogowego, bądź też urzędu lub instytucji, która zarząd ten obecnie wykonuje.

4) W razie niemożności zaspokojenia całkowitego lub częściowego, zgłoszonego do nadleśnictwa zapotrzebowania, lub wydania lub też w razie niemożności wydania materjału w oznaczonym terminie, nadleśniczy obowiązany będzie swą bezwzględną lub czasową odmowę dostatecznie uzasadnić, powiadamiając o tem właściwy zarząd drogowy, aby umożliwić mu wczesne zaspokojenie tych potrzeb gdzieindziej.

5) Na wydatek bezpłatny sadzonek, drzewek i palików nadleśniczy winien wystawić asygnację drukowaną, u właściwego asygnarjusza wyciętą, z zachowaniem wszystkich tych formalności i przepisów, jakie są zawarte w art. 104 — 106 instrukcji służbowej dla nadleśniczych (Dz. Urz. M. R. i D. P. Nr. 25 z 1919 r.) i art. 55 — 68 przepisów prowadzenia rachunkowości i kasowości w nadleśnictwach (Dz. Urz. M. R. i D. P. Nr. 10 z 1919 r.).

Dla usprawiedliwienia bezpłatnego wydatku sadzonek, drzewek i palików, wezwanie właściwego zarządu drogowego powinno być doklejone do trzeciego egzemplarza (różowego) asygnacji, przysłanego w myśl art. 64 przepisów prowadzenia rachunkowości i kasowości w nadleśnictwach (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1919 r. Nr. 10) do Zarządu Okręgowego lasów państwowych.

6) Personal nadleśnictwa obowiązany jest przekonywać się, czy wydane bezpłatne sadzonki lub drzewka i paliki z rozsadników i lasów państwowych zostały użyte rzeczywiście tylko na cele właściwe i, w razie stwierdzenia faktu użycia tych materjałów na cele inne, niż przeznaczone, powinien donieść o tem właściwemu zarządowi drogowemu, obliczyć wartość niewłaściwie zużytych materjałów i sprawę przedstawić do decyzji Zarządu Okręgowego lasów państwowych.

7) W tych wypadkach, w których powiatowy związek samorządowy nie ustanowił przy drogach gminnych, przechodzących przez grunty państwowe, lub przylegających do nich wolnego od uprawy pasa gruntu na szerokości 75 cm. stosownie do art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 89 poz. 656), obsadzenie dróg za rowami w myśl art. 18 ust. 3 powołanej ustawy jest obowiązkiem Państwa, jako właściciela gruntu przydrożnego, który posadzone drzewa utrzymuje i użytkuje. Wykonanie tego obowiązku leży w kompetencji Zarządów Okręgowych lasów państwowych, bądź też Urzędów Wojewódzkich, zależnie od tego, czy droga przechodzi przez las, czy też przez majątek państwowy rolny.

8) Przepisy niniejszego okólnika mają zastosowanie jedynie do dróg Wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

L. $\frac{4207 \mid VII\ 3}{687}$ ex 1922. Kraków, dn. 14 lutego 1922.

Wszystkim Starostwom Województwa krakowskiego i Magistratowi król. st. miasta Krakowa

do wiadomości i zakomunikowania Oddziałowi budownictwa państwowego, Wydziałowi powiatowemu (Związkowi samorządowemu) i zwierzchnościom gminnym.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. *Odpis.*

Nr. 925|1922 r. Warszawa, dn. 11 lutego 1922.

Dzierżawa rybołostwa na dzikich wodach państwowych.

Do
Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

W myśl odbytej konferencji w Ministerstwie Rolnictwa i D. P. z przedstawicielami zainteresowanych instytucyj, fachowcami, oraz dzierżawcami terenów rybnych i t. p. z dn. 10 stycznia 1922 roku, w sprawie gospodarki na dzikich wodach państwowych, M. R. i D. P. poleca w nowo zawieranych umowach na dzierżawę wód dzikich państwowych stosować następujące zasady:

1) Rok gospodarczy należy przyjąć od 1 kwietnia do 1 kwietnia (przyczem wszystkie umowy winny ekspirować na dzień 1 kwietnia).

2) Przeciętny okres dzierżawy ustala się na 10-12 lat.

3) Czynsz roczny oblicza się na ilość klg. (funt.) szczupaka z 1 hektara (1 mórg) przeliczanych na gotówkę, przyczem za podstawę przyjmuje się 70% przeciętnej ceny hurtowej loco Warszawa, płaconej przez Związek Producentów ryb w Warszawie, w miesiącu grudniu danego roku gospodarczego.

4) Kaucje uzupełniać do wysokości półrocznego czynszu dzierżawnego.

5) Przy ogłaszaniu przetargów na rybołostwo dzikie, nie podawać ilości klg. (funt.) z jednostki powierzchni, jako ceny wywoławczej, pozostawiając tę kwestję do rozstrzygnięcia przez oferty.

6) Wysokość wadjum określać indywidualnie dla każdego objektu.

Za Ministra:
Dyrektor Departamentu
Podpis.

L. $\frac{10730\ VII\ I}{1801}$ ex 1922. Kraków, dn. 21 lutego 1922.

Wszystkim Starostwom w Województwie krakowskiem i Magistratowi kr. st. miasta Krakowa

udziela się do wiadomości.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. *Odpis.*

Nr. 725 W. M. P. Warszawa, dnia 14 lutego 1922.

W sprawie ogłoszeń o licytacjach jezior państwowych.

Do
Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej zwróciło się do Ministerstwa Rolnictwa i dóbr państwowych z prośbą o ogłaszanie licytacji na dzierżawę jezior państwo-

wych przynajmniej na 6 tygodni przed terminem licytacyjnym, oraz podawanie krótkich wzmianek do „Rybaka Polskiego“ (Poznań — Wilda, ulica Langiewicza 8), ażeby dać sposobność stawania do licytacji tych jezior i rybakom z innych dzielnic kraju. Ze względu na powyższe Ministerstwo Rolnictwa i D. P. poleca zastosować się do powyższego.

Za Ministra.
Podpis.
Dyrektor Departamentu.

L. $\frac{11016}{1808}$ ex 1922. Kraków, dn. 21 lutego 1922.

Wszystkim Starostwom Województwa Krakowskiego i Magistratowi kr. st. m. Krakowa

udziela się do wiadomości i zwrócenia uwagi zawodowym rybakom.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Okólnik N. 410. *Odpis.*

Ochrona lasów.

Do PP. Wojewodów: Lwowskiego, Krakowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego

w przedmiocie

zakresu działania władz administracyjnych w sprawach ochrony lasów.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 marca 1921 r. do ustawy z dnia 3 grudnia 1920 r. o tymczasowej organizacji władz administracyjnych II instancji (województw) na obszarach b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem oraz na wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej obszarach Spisza i Orawy (Dz. Urz. Rz. P. Nr. 39, p. 234) kompetencje Namiestnictwa w sprawach ochrony lasów przeszły na urzędy Wojewódzkie, stosownie do ich właściwości terytorjalnej.

Wskutek tego zakres kompetencji krajowej władzy politycznej (Namiestnictwa), określony austrjacką ustawą lasową z dnia 3 grudnia 1852 r. (D. U. P. Nr. 250), ustawą z dnia 15 czerwca 1904 r. o niektórych zarządzeniach policyjno-leśnych i wodnych (Dz. Ust. i Rozp. Kr. Nr. 93) oraz ustawą z dnia 15 czerwca 1904 r. o zalesieniu ochronnem (Dz. Ust. i Rozp. Kr. Nr. 94), przysługuje obecnie PP. Wojewodom.

Zakres kompetencji władz politycznych I instancji, przysługujący starostom w myśl wymienionych ustaw, pozostaje bez zmiany.

Wobec powyższego, proszę Panów Wojewodów o wydanie stosownych zarządzeń, celem ścisłego wykonania przez władze administracyjne I i II instancji uprawnień, przysługujących im w myśl wspomnianych wyżej ustaw.

Warszawa, dnia 14 lutego 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.
w. z. *Z. Chmielewski.*
Podsekretarz Stanu.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Nr. 289/W. Pr.

Panu Wojewodzie krakowskiemu

mam zaszczyt przesłać do wiadomości z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Warszawa, dnia 16/II-22 r.

Naczelnik Wydziału Prezydjalnego.
Podpis.

L. $\frac{11317/VII/1}{1909}$ ex 1922. Kraków, dn. 7 marca 1922.

Wszystkim Starostwom, Okręg. Inspekcjom leśnym Województwa krakowskiego i Magistratowi stoł. król. miasta Krakowa

udziela się do wiadomości i zastosowania się.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

*Odpis.*

L. $\frac{11687/VII/2}{1857}$ ex 1922. Kraków, dn. 7 marca 1922.

W sprawie soli dla bydła.

Do
Wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego oraz Magistratu król. stoł. miasta Krakowa.

Ministerstwo Rolnictwa i D[illegible] Państwowych reskryptem z dnia 17 lutego 1922 r. L. 167/II R. oznajmiło, że Ministerstwo Skarbu wyraziło zgodę na sprzedaż soli bydlęcej po niższej cenie.

Zarazem oznajmiło Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, że celem otrzymania pozwolenia na zakup soli po cenie niższej, Kółka rolnicze lub też poszczególni rolnicy winni kierować swe umotywowane podania do Ministerstwa Skarbu (Rymarska 5) do referatu soli.

O tem należy zawiadomić bezzwłocznie interesowanych rolników i Kółka rolnicze w sposób w miejscu używany z nadmienieniem, że cena soli bydlęcej będzie podana osobno po otrzymaniu wyjaśnień z Ministerstwa Skarbu.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

**Województwo krakowskie.**

L. $\frac{16183|VII|I}{2603}$ Kraków, dnia 15 marca 1922.

Wykonywanie ustawy łowieckiej.

Wszystkim Starostwom w okręgu Województwa krakowskiego, Magistratowi kr. stoł. m. Krakowa

udziela się poniżej podane okólniki b. Namiestnictwa do L. XVI 672 — 672|1 — 672|3 ex 1910 — 19615|pr. ex 1911 — $\frac{38736/XVI\ a.}{852}$ i $\frac{48579/XVI\ a.}{1070}$ ex 1921 z poleceniem ścisłego zastosowania.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

L. XVI 672. Lwów, dn. 15 lutego 1910.

Wykonanie ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 dz. u. k. Nr. 2 ex 1910.

**Okólnik.**

Do wszystkich c. k. Starostw.

W dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z 10 stycznia b. r. 3, 5 i 6 rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy z 8 stycznia 1910 L. 365|pr.

Tak ustawa jak i rozporządzenia wykonawcze wchodzą w życie w myśl postanowień art. I ustawy z dniem 10 kwietnia 1910. Zalecając Panu bezzwłoczne dokładne obznajomienie się z nowymi przepisami zwracam uwagę, że nowa ustawa zawiera przedewszystkiem następujące zasadnicze nowe postanowienia:

I. dopuszcza gminę do wykonywania jej własnego prawa polowania,

II. wprowadza nową organizację spółek łowieck.

III. upoważnia te spółki do rozpisania i przeprowadzenia licytacji prawa polowania,

IV. wprowadza Sądy rozjemcze do rozstrzygania sporów z powodu szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę, zwiększając zarazem ochronę własności ziemskiej przed temi szkodami.

Celem wprowadzenia w życie i rozporządzeń wykonawczych zarządzi Pan co następuje:

1) Ponieważ ze względu na pożądaną jednolitość w wykonywaniu agend, odnoszących się do łowiectwa jest wskazane, ażeby przepisy nowej ustawy znalazły jaknajprędzej zastosowanie do wszystkich terytorjalnych jednostek łowieckich, zawiadomi Pan natychmiast wszystkich dzierżawców polowań tamtejszego powiatu, że w myśl art. II nowej ustawy mogą do dni 60 po jej ogłoszeniu, t. j. do 10 marca b. r. wnosić do Starostwa żądanie rozwiązania obecnie istniejących kontraktów dzierżawnych, które w ten sposób utracą ważność z dniem 1 kwietnia b. r. względnie z dniem 1 lutego 1911.

2) Co do tych polowań gminnych. których okres dzierżawny ukończył się lub ukończy przed 10 kwietnia br. wstrzyma Pan, o ile przez to nabyte prawa stron niebędą naruszone, wydzierżawienie tego polowania, tak, by z wejściem w życie nowej ustawy można było zastosować co do dalszego wydzierżawienia nowe przepisy.

Gdyby z powodu wstrzymania wydzierżawienia prawa polowania zachodziła obawa szkodliwych skutków zwłoki, zarządzi Pan w analogji do postanowienia § 18 ust. 2 obecnie obowiązującej ustawy t. j. w porozumieniu z Wydziałem powiatowym i po wysłuchaniu Zwierzchności gminnej tymczasowy sposób użytkowania polowania.

3) Ponieważ nowe przepisy będą musiały znaleść zastosowanie do tych wszystkich polowań gminnych, których dzierżawa upływa po dniu 10 kwietnia 1910 r. należy już obecnie wziąć w ewidencję te polowania gminne, których dzierżawa jest bliska wygaśnięcia i nie dozwalać przedłużania dzierżawy na mocy § 29 obecnie obowiązującej ustawy łowieckiej, natomiast przygotować wszystko aby w najbliższym czasie po wejściu w życie nowej ustawy można było wdrożyć przepisane nią postępowanie edyktalne celem ustanowienia okręgów łowieckich, (§ 10 nowej ustawy).

4) Poczyni Pan potrzebne przygotowania celem zorganizowania spółek łowieckich w myśl II części ustawy tak, ażeby te spółki weszły w życie bezpośrednio po expiracji istniejących obecnie dzierżaw polowań gminnych, względnie z dn. 1 lutego 1911. Nowa ustawa łowiecka porucza wprawdzie czynność zorganizowania spółek łowieckich, w szczególności kierowania wyborem Wydziału spółki naczelnikowi gminy (§ 41), ponieważ jednak nie można na to liczyć, by we wszystkich gminach wybór ten mógł być przeprowadzony zawczasu i w sposób należyty, zechce Pan na rokach urzędowych nie opuszczając jednak i innych sposobności pouczać naczelników gmin dokładnie i przystępnie o tej czynności — jakoteż o innych przepisach części II nowej ustawy.

Gdy nadto według § 39 tej ustawy władze polityczne mają obowiązek czuwania, aby spółki łowieckie i ich Wydziały przestrzegały ściśle przepisów ustawy, należy dopilnować prawidłowego wyboru Wydziałów spółek i zwracać baczną uwagę na sposób ich gospodarowania, ażeby te organizacje nie popełniały szkodliwych błędów.

Jeżeli wykonywanie polowania spółki łowieckiej będzie poruczone ustanowionemu zaprzysiężonemu myśliwemu (§ 31 i następ. oraz rozporządzenie wykonawcze Nr. 3 dz. u. kr.), zaprzysięgnie Pan ustanowionego myśliwego, lub myśliwych według następującej roty:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że powierzone mi jako ustanowionemu i zaprzysiężonemu myśliwemu polowanie gminy (Spółki Łowieckiej) w . . . . . . sprawować będę zawsze z największą troskiwością i wiernością,

że żadnych oddanych mej pieczy praw i przedmiotów w niczem naruszać nie będę, że przedkładane gminie (Wydziałowi Spółki łowieckiej) rachunki z wykonywania przezemnie polowania w poruczonym mi okręgu łowieckim, w szczególności wykazy ubitej przezemnie zwierzyny, sporządzać będę z największą sumiennością i rzetelnością, niemniej, że będę się zawsze jaknajściślej stosować do przepisów o ochronie zwierzyny i do innych postanowień ustawy łowieckiej i wydanych na jej podstawie zarządzeń, że od ciążących na mnie obowiązków bez wiedzy i pozwolenia tych, którzy mi obowiązki te poruczyli, względnie bez nieuniknionej przeszkody nigdy uchylać się nie będę i że każdej chwili z powierzonego mi dobra zdam rachunek. Tak mi Panie Boże dopomóż".

5) O wynagrodzeniu szkód, zarządzonych przez polowanie lub zwierzynę, zawiera nowa ustawa łowiecka w części V i VI oraz rozporządzenie wykonawcze Nr. 4 dz. u. kr. szczegółowe przepisy oparte na odmiennych, niż dotychczas zasadach i to tak w określeniu odpowiedzialności uprawnionych do polowania za tego rodzaju szkody, jakoteż co do sposobu postępowania, poruczając tak postępowanie jakoteż wydanie wyroku Sądom rozjemczym, których przewodniczących mianuje Pan w porozumieniu z Wydziałem powiatowym.

Wobec zakresu działania tych Sądów zwracam uwagę Pana na wybór stosownych osobistości na przewodniczących Sądów rozjemczych, tak ażeby ich inteligencja i prawość charakteru dawały rękojmię należytego urzędowania.

6) W wykonaniu § 69 nowej ustawy podzieli Pan bezzwłocznie cały tamtejszy powiat polityczny na pewną ilość grup okręgów polowania, przestrzegając aby osoby, które będą pełnić funkcje przewodniczących Sądów rozjemczych i ich zastępcy, były zamieszkałe, ile możności w środku danego okręgu, ażeby z jednej strony zapewnić ludności łatwy z nimi kontakt, z drugiej strony, ażeby ci funkcjonarjusze nie potrzebowali tracić zbyt wiele czasu udając się na miejsce zrządzonej szkody.

Bezpośrednio po dokonanej nominacji i zaprzysiężeniu tych funkcjonarjuszy, poda Pan ich nazwiska i miejsca zamieszkania do powszechnej wiadomości w każdym poszczególnym okręgu urzędowania Sądów rozjemczych, zawiadomi o tem Sądy powiatowe znajdujące się w tamtejszym powiecie, a nadto założy i będzie utrzymywał w ewidencji wykaz wszystkich przewodniczących i ich zastępców tak, by w razie ustąpienia jednego z nich mogła być bezzwłocznie zarządzona nominacja uzupełniająca.

7) O ile w wykonaniu art. II i III rozporządzenia wykonawczego z 8 stycznia b. r. L. 365|pr. Dz. u. kr. Nr. 3 przyjdzie Pan w położenie oznaczenia ilości myśliwych i osób, które mają być ustanowione myśliwymi, należy postępować z najściślejszą objektywnością a w razie potrzeby zasięgnięcia opinji towarzystwa fachowego odnieść się w pierwszym rzędzie do galic. Towazystwa łowieckiego, o ile to towarzystwo ma swe zastępstwo w tamtejszym powiecie.

Do wykonania nowej ustawy łowieckiej i rozporządzeń wykonawczych potrzebne będą rozmaite drukowane formularze, o których sporządzenie i rozesłanie odnosi się c. k. Namiestnictwo równocześnie do Wydziału krajowego. W szczególności potrzebne będą wszystkie przepisane w rozporządzeniu wykonawczem Nr. 4 dz. u. kr. formularze dla sądów rozjemczych, dalej świadectwa pochodzenia zwierzyny (rozp. wykon. Nr. 5 dz. u. kr.) wreszcie karty i certyfikaty myśliwskie i ich ewidencje (rozp. wykon. Nr. 6 dz. u. kr.).

Rzeczą Pana będzie dopilnować, ażeby druki te były zawsze w zapasie.

W tym celu odniesie się Pan zawsze bezpośrednio do Wydziału krajowego.

Druki potrzebne do urzędowania sądów rozjemczych rozeszle Pan bezzwłocznie po ich otrzymaniu ustanowionym przewodniczącym sądów rozjemczych z pouczeniem o sposobie ich używania.

Gdy wreszcie co do sposobu rozpisania edyktu w myśl § 10 nowej ustawy i ustanowieniu okręgów łowieckich, dalej co do licytacji polowań o ile przeprowadzenie iej powierzone będzie władzom politycznym powiatowym (§ 17 nowej ustawy łowieckiej) nie wprowadza nowa ustawa zasadniczych zmian, będzie można używać aż do wyczerpania zapasu dotychczasowych formularzy poczyniwszy w ich tekście stosowne zmiany.

Po wyczerpaniu zaś zapasu zarzadzi Pan sporządzenie nowych druków we własnym zakresie.

C. k. Namiestnik: *Bobrzyński* w. r.

XVI. 672/1 Lwów, dn. 10 marca 1910.

Wykonanie ustawy łowieckiej
z 13 lipca 1909 Dz. u. k.
Nr. 2 ex 1910.

Do wszystkich c. k. Starostw.

W ślad za tutejszym okólnikiem z 15 lutego 1910 r. L. XVI 672, w sprawie wykonania nowej ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 Dz. u. k. Nr. 2 ex 1910, zawiadamia się Panów Starostów, że Wydział krajowy, przygotowuje potrzebne do wykonywania tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych formularze druków i rozeszle je niebawem bezpośrednio wszystkim władzom politycznym powiatowym.

Natomiast Wydział krajowy nie podjął się sporządzenia formularzy przepisanych w rozporządzeniu wykonawczem z 8 stycznia 1910 Dz. u. k. Nr. 5 na świadectwa pochodzenia zwierzyny wzór *a* i *b*, wobec czego dotąd formularze te, tak jak to zresztą miało miejsce, winny być drukowane lub autografo-

wane przez władze polityczne pierwszej instancji we własnym zakresie.

Należy tedy postarać się o sporządzenie odpowiedniej ilości tych formularzy według wzoru, przepisanego powołanem wyżej rozporządzeniem, lub ze względu na to, że nie różnią się one co do formy, lecz jedynie co do brzmiemia niektórych punktów tekstu, używać aż do wyczerpania zapasu dawnych formularzy po dokonaniu w tekście stosownej zmiany.

Po wyczerpaniu zapasu dotychczasowych druków, zarządzi Pan wydanie nowe.

Nadto zwraca się uwagę na postanowienie art. I ustęp 4 rozporządzenia wykonawczego z 8 stycznia 1910 r. Dz. u. k. Nr. 6 w myśl którego należy tytułem zwrotu nakładu druku certyfikatów myśliwskich dla strażników łowieckich (wzór B) żądać przy wydaniu każdego takiego certyfikatu dla strażnika łowieckiego 4 h.

Kwoty uzbierane z tego tytułu wraz z taksami za karty myśliwskie i odpisami wykazów wydanych kart myśliwskich certyfikatów dla strażników łowieckich oraz certyfikatów wydanych na zasadzie § 49 ustawy łowieckiej należy przesyłać Wydziałowi krajowemu w myśl przepisów art. I ustęp ostatni powołanego rozporządzenia wykonawczego z 8 stycznia 1910 r. L. 365|pr. Nr. 6 dz. u. i rozp. kraj. z 10 stycznia 1910 najpóźniej 10 dnia po upływie kwartału kalendarzowego.

Za c. k. Namiestnika: *Szeligowski* w. r.

XVI. 672|3 Lwów, dn. 8 listopada 1910

Wykonanie ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 Dz. u. k. Nr. 2 ex 1910.

Do wszystkich c. k. Starostw.

Rozpatrując akta w sprawie wprowadzenia w życie ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 r. Dz. u. k. Nr. 2 ex 1910, zauważyło c. k. Namiestnictwo, że pomimo wskazówek udzielonych tutejszym okólnikiem z 15 lutego 1910, L. XVI 672, niektóre c. k. Starostwa nie przestrzegają ściśle przepisów powołanej ustawy łowieckiej a w szczególności:

1) Wydziały spółek łowieckich są częstokroć wzywane przez c. k. Starostwo do wydania zarządzenia po myśli § 17 ustawy łow. co do polowania spółki łowieckiej, pomimo, że nie przeprowadzono jeszcze przepisanego § 10 ust. łow. postępowania edyktalnego i nie ustanowiono po myśli § 11 tej ustawy okręgów polowania tak samoistnego jak i spółki łowieckiej, wobec czego wszelkie zarządzenia co do polowań spółek łowieckich jako wydane przedwcześnie, bo z pominięciem postanowień §§ 10 i 11 ust. łow. muszą być uchylane dla wadliwego postępowania.

2) Odmowy przyjęcia do wiadomości zarządzenia Wydziału spółki co do wydzierżawienia polowania spółki z wolnej ręki motywują c. k. Starostwa przeważnie tem, że czynsz dzierżawny jest za niski pomijając ustawowe powody przewidziane w § 17 ust. łow. t. j. względy gospodarstwa rolnego, leśnego i łowieckiego.

3) O powziętych uchwałach względnie zarządzeniach Wydziału spółki łowieckiej donosi c. k. Starostwu przeważnie nie Wydział, lecz Zwierzchność gminna, co zasadniczo jest niewłaściwe a często nawet Wydział spółki wnosi zarzut że doniesienie Zwierzchności gminnej nastąpiło bez wiedzy Wydziału.

Ponieważ w myśl § 16 ust. łow. Wydział zastępuje spółkę łowiecką na zewnątrz, przeto doniesienia o zarządzeniu Wydziału co do okręgu polowania spółki łowieckiej przez Zwierzchność gminną należy à limine odrzucać dla braku legitymacji prawnej ze strony Zwierzchności gminnej do czynienia tego rodzaju doniesień, ewentualnie dla przyspieszenia toku spraw powinno c. k. Starostwo zażądać w danym wypadku dodatkowo podpisania tego doniesienia przez Wydział spółki łowieckiej.

W szczególności poleca się Panu co następuje:

*a)* O ile dzierżawa polowania gminnego kończy się już za rok lub nawet wcześniej, należy po myśli § 10 ust. łow. bezzwłocznie przeprowadzić przepisane tym paragrafem postępowanie edyktalne a dopiero po prawomocnem ustanowieniu okręgów polowania wezwać Wydział spółki łowieckiej do zarządzenia okręgiem polowania dotyczącej spółki łowieckiej po myśli § 17 i następnych ust. łow.

*b)* Jeżeli pomimo reskryptu z 11 sierpnia 1910 L. XVI 1134|1, ustęp 3 nie zostały dotąd zorganizowane spółki łowieckie we wszystkich gminach tamtejszego powiatu, należy skłonić odnośnych naczelników gmin do bezzwłocznego zorganizowania tych spółek i przeprowadzenia wyborów ich Wydziałów.

*c)* W wypadku przewidzianym w § 17 ustawy łow. co do postanowienia Wydziału spółki łowieckiej, iż okręg polowania tej spółki ma być wydzierżawiony z wolnej ręki, dalej w wypadkach przewidzianych w § 57 ust. łow. należy przed rozstrzygnięciem sprawy w każdym wypadku odnieść się do gal. Towarzystwa łowieckiego we Lwowie, względnie do jego delegata w tamtejszym powiecie z prośbą o objawienie zdania.

*d)* Jeżeli osoba delegata gal. Towarzystwa łowieckiego w tamtejszym powiecie nie jest Panu znaną, należy zażądać od Towarzystwa łowieckiego we Lwowie wyjaśnień.

Delegatom gal. Towarzystwa łowieckiego należy dozwolić korzystania z dat statystycznych co do ubitej zwierzyny w powiecie.

W końcu poleca się Panu, aby ściśle stosował przepisy ust. łowieckiej z 13 lipca 1909, Dz. u. k. Nr. 2 ex 1910, i czuwał na podstawie § 39 tej ustawy aby spółki łowieckie i ich Wydziały przestrzegały przepisów ustawy.

Za c. k. Namiestnika: *Szeligowski* w. r.

Prezydjum Namiestnictwa.

L. 19615-pr. Lwów, dnia 16 listopada 1911.

Usunięcie nieprawidłowości przy wykonywaniu ustawy łowieckiej w I inst.

Okólnik
do wszystkich Panów c. k. Starostów
(do rąk własnych).

Pomimo upływu dwóch lat od czasu wejścia w życie ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 Dz. u. k. r. Nr. 2, nie ustają skargi na wadliwe jej wykonywanie, a z aktów przedkładanych Namiestnictwu przekonałem się, że podnoszone skargi są często usprawiedliwione.

Stan ten tem więcej jest ubolewania godny, że błędy pochodzą albo z nieznajomości ustawy, albo z dowolnego stosowania jej przepisów.

W szczególności błądzi wielu P. P. Starostów w następujących kierunkach:

1) przy ustanowieniu okręgów polowania,

2) przy postępowaniu w razie rozwiązania kontraktu dzierżawy,

3) przy roztrząsaniu uchwał spółek łowieckich o wydzierżawieniu polowania z wolnej ręki,

4) przy tworzeniu okręgów sądów rozjemczych,

5) przy mianowaniu przewodniczących tych sądów i ich zastępców.

Ad 1). Ustanowienie okręgów polowania jest podstawą całej administracji w zakresie polowania, a więc okręgi te muszą być przedewszystkiem ustanowione. Ustanawiając okręgi polowania w myśl §§ 10 i 11 ustawy łowieckiej należy je określić, a więc w pierwszym rzędzie orzec, czy to jest okręg samoistnego polowania, czy też okręg polowania spółki łowieckiej, dalej zaś które grunta i o jakiej powierzchni wchodzą w skład okręgu. Jeżeli do okręgu polowania wypadnie w myśl § 8 ustawy przydzielić grunta sąsiednie lub wcielić enklawy, należy w orzeczeniu wyraźnie to zaznaczyć i podać powierzchnię przydzielonych gruntów, a w razie wcielenia enklawy także liczby katastralne parcel, z których enklawa się składa.

W każdym razie należy ustanawiając okręg polowania oznaczyć kalendarzowo sześcioletni okres dzierżawy do 31 stycznia.

Po prawomocnem ustanowieniu okręgów polowania należy wezwać Wydział spółki do zarządzenia okręgiem polowania spółki w myśl § 17 ustawy.

Ad 2). W razie prawomocnego rozwiązania kontraktu dzierżawy prawa polowania na podstawie § 29 ustawy, bez względu na to, czy kontrakt zawarto według dawnej, czy według nowej ustawy, należy wezwać Wydział spółki łowieckiej, ażeby na resztę okresu dzierżawnego zarządził tym okręgiem polowania po myśli § 17 ustawy.

Równocześnie należy zwrócić uwagę Wydziału spółki, że w myśl § 20 ustawy okres dzierżawy prawa polowania musi się skończyć z dniem 31 stycznia.

Ad 3). § 17 ustawy wylicza powody, dla których polityczna władza powiatowa może przy zastosowaniu dalszego tym paragrafem przepisanego postępowania nieprzyjąć do wiadomości uchwały Wydziału spółki postanawiającej wydzierżawić prawo polowania spółki z wolnej ręki.

Powodami tymi są szkodliwość uchwalonego zarządzenia polowaniem dla gospodarstwa rolnego lub leśnego albo też dla podniesienia łowiectwa.

Z tego wynika, że każdy inny motyw nieprzyjęcia takiej uchwały do wiadomości w szczególności przytaczany często motyw odnoszący się do osoby projektowanego dzierżawcy, jak n. p., że dzierżawca nie daje gwarancji należytego wykonywania prawa polowania, że nie umie czytać i pisać i t. p. jest sprzeczny z ustawą.

Jakkolwiek zastanawianie się nad kwalifikacją osoby dzierżawcy równocześnie i łącznie z roztrząsaniem kwestji szkodliwości zarządzenia spółki jest dla ocenienia względów gospodarstwa łowieckiego wskazane, to jednak nie można przytaczać podejrzanej lub ujemnej kwalifikacji osoby dzierżawcy jako powód nieprzyjęcia do wiadomości uchwały spółki, skoro taki powód nie jest w ustawie przewidziany. Do ocenienia kwestji, czy i o ile wydzierżawienie polowania z wolnej ręki mogłoby być szkodliwe zwłaszcza dla podniesienia łowiectwa, należy brać pod rozwagę w każdym poszczególnym wypadku przedewszystkiem stosunki miejscowe, które według brzmienia 1 ustępu § 17 ust. Łow. mają także Wydziałowi spółki łowieckiej służyć za dyrektywę.

PP. Starostowie, po przyjęciu do wiadomości uchwały spółki zarządzającej wydzierżawienie polowania z wolnej ręki, mają prawo i obowiązek unieważnić w myśl § 39 ustawy kontrakt dzierżawy, jeżeli dzierżawca niema wymogów ustawowych, tak samo też kontrakt, którego warunki sprzeczne są z postanowieniami ustawy. Łączenie zaś tych dwóch kwestyj w jednej rezolucji jest już choćby z tego powodu niewłaściwe, że usunięcie nieodpowiedniego dzierżawcy przez unieważnienie kontraktu dzierżawy podlega równie jak jego rozwiązanie w myśl § 29 ustawy w każdym razie tokowi instancji, podczas gdy o nieprzyjęciu uchwały wydzierżawienia polowania z wolnej ręki decyduje Namiestnictwo ostatecznie.

Jeżeli Wydział spółki zarządzając polowaniem spółki w myśl § 17 ustawy poweźmie uchwałę, sprzeciwiającą się ustawie, n. p. uchwali wydzierżawić polowanie z wolnej ręki kilku osobom wbrew § 19 ustawy, należy uchwałę taką z reguły uchylić w toku instancji w myśl § 39 ustawy i wezwać Wydział do powzięcia ponownej uchwały zgodnej z przepisami ustawy, o których go pouczyć należy.

Przedkładając w myśl § 17 sprawy wydzierżawienia prawa polowania spółek łowieckich, należy w każdym razie dołączyć akta odnoszące się do usta-

nowienia okręgu polowania i donieść, czy ustanowienie okręgu jest prawomocne.

Ad 4). Już okólnikiem z 15 lutego 1910 L. XVI 672 zwróciło Namiestnictwo uwagę Pana, że przy tworzeniu grup okręgów polowania jako okręgów sądów rozjemczych należało dbać o możność łatwego znoszenia się ludności z przewodniczącymi tych sądów.

Mimo to liczne i słuszne są skargi na zbyt rozległe okręgi sądów rozjemczych, które niektórzy PP. Starostowie potworzyli szablonowo z powiatów sądowych tak, że niektóre gminy okręgu są po kilkadziesiąt kilometrów oddalone od siedziby przewodniczącego Sądu rozjemczego.

Ponieważ stąd nie można cyfrowo oznaczyć rozległości okręgu, bo ta zależy od stosunków miejscowych jak konfiguracja terenu, środki komunikacyjne i t. p. polecam P. P. Starostom, którzy potworzyli za obszerne okręgi, w szczególności którzy potworzyli te okręgi z powiatów sądowych, ażeby biorąc wspomniane stosunki miejscowe pod rozwagę i uwzględniając życzenia ludności, przystąpili natychmiast do utworzenia nowych, względnie zmiany ustanowionych okręgów w powiecie, tak ażeby uzasadnione zażalenia w tym kierunku były wykluczone i zamianowali dla tych okręgów sądów rozjemczych przewodniczących i zastępców (§ 69).

Ad 5). § 76 ustawy wylicza wypadki, w których przewodniczący sądu rozjemczego może być wykluczony od orzekania a w ustępie drugim stanowi, że przewodniczącym nie może być dzierżawca polowania.

P. P. Starostowie pomianowali jednak bardzo często właścicieli samoistnych polowań i ich oficjalistów przewodniczącymi tych sądów lub zastępcami przewodniczących dla grup okręgów polowania, w skład których wchodzą ich lub ich chlebodawców okręgi polowania, skutkiem czego może zbyt często zajść wypadek wykluczenia od orzekania i przewodniczącego i jego zastępcy tak, że cała instytucja sądów rozjemczych stanie się wbrew intencjom ustawy iluzoryczną.

Dlatego wskazanem jest, aby tam, gdzie przewodniczącym zamianowany został właściciel polowania lub jego oficjalista, zastępcą przewodniczącego zamianowana była osoba w wykonywaniu polowania nieinteresowana.

Ponieważ zaś równie często pomianowano wbrew przepisowi ustawy dzierżawców polowania w okręgu sądu rozjemczego przewodniczącym tego sądu lub jego zastępcą, polecam P. P. Starostom, których to dotyczy, ażeby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, przystąpili zaraz do zamianowania innych przewodniczących sądów rozjemczych, względnie ich zastępców mając na oku wskazówki udzielone okólnikiem z 15 lutego 1910 L. XVI. 672, który tak samo jak okólnik z 8 listopada 1910 L. XVI 672 3 pozostaje w mocy.

Celem utrzymania koniecznej ewidencji praw polowania w powiecie należy natychmiast założyć i dokładnie prowadzić wykaz okręgów polowania tak samoistnych jak i spółek łowieckich z uwidocznieniem właścicieli względnie dzierżawców prawa polowania i czasu kiedy kończy się każdy okres dzierżawy (31 stycznia), dalej wykaz wydziałów spółek łowieckich z uwidocznieniem ich składu, wreszcie wykaz okręgów sądów rozjemczych z wyszczególnieniem wcielonych do każdego okręgu gmin i z podaniem przewodniczących i ich zastępców dla każdego okręgu.

W końcu zwracam uwagę, że jest obowiązkiem P. P. Starostów nietylko zapoznać się dokładnie z przepisami i duchem każdej nowej ustawy, do której wykonywania są w I instancji powołani, lecz także przestrzegać, ażeby przepisy ustawy były w praktyce przestrzegane i ostrzegam P. P. Starostów, że w razie opieszałości w wykonywaniu ustawy łowieckiej pociągnę winnych do odpowiedzialności, a nadto w Sejmie, o ileby tam były podniesione uzasadnione zażalenia, nie będę mógł wziąść ich w obronę.

C. k. Namiestnik: *Bobrzyński* w. r.

L. $\frac{38736|XVI|a.}{852}$ ex 1921. Lwów, dn. 14 kwietnia 1921.

Wykonywanie ustawy łowieckiej.

Okólnik:

do wszystkich Starostw i Magistratów król. stol. miasta Lwowa i stoł. m. Krakowa.

Przy sposobności załatwiania rekursów w sprawach łowieckich zauważyło Namiestnictwo, że Starostwa:

1) wbrew wyraźnym postanowieniom §§ 10 i 11 ustawy łowieckiej z 13 lipca 1909 Nr. 2. dz. ust. i rozporz. kr. z r. 1910 nie ustanawiają okręgów polowania na każdy sześcioletni okres dzierżawy prawa polowania, wskutek czego Namiestnictwo zmuszone jest uchylać wydawane przez Starostwa i Wydział spółki łowieckiej zarządzenia w sprawie wydzierżawienia prawa polowania w okręgach spółek łowieckich, których Starostwo nie ustanowiło prawomocnie na bieżący okres dzierżawy,

2) załatwiając sprawy wydzierżawienia prawa polowania z wolnej ręki po myśli § 17 ustawy łowieckiej nie zawsze biorą pod rozwagę ustawowe powody, to jest, czy uchwała Wydziału spółki łowieckiej nie okaże się szkodliwą dla gospodarstwa rolnego lub leśnego, alboteż podniesienia łowiectwa, ale bardzo często nie przyjmują do wiadomości takich uchwał z powodu naruszenia ustawy, w którymto wypadku ma zastosowanie wyłącznie postanowienie § 39 ustawy łowieckiej.

W wypadku przewidzianym w § 17 ust. łow. co do postanowienia Wydziału spółki łowieckiej, iż

prawo polowania w okręgu spółki łowieckiej ma być wydzierżawione z wolnej ręki, należy zawsze przed przyjęciem do wiadomości tej uchwały, dalej w wypadkach przewidzianych w § 57 ust. łowiec. przed rozstrzygnięciem sprawy odnieść się do Małopolskiego Towarzystwa łowieckiego we Lwowie, względnie delegata tego towarzystwa na tamtejszy powiat o objawienie zdania. W razie wydzierżawienia prawa polowania w okręgu spółki łowieckiej w drodze licytacji należy ściśle postąpić po myśli postanowień § 22 ust. łowiec.

W końcu oznajmia Namiestnictwo, że wobec zmiany stosunków powody, które służyły za podstawę wydania okólnika Namiestnictwa z 8 stycznia 1917 L. 7330|XVI|a. / 2392 z r. 1916 w sprawie zastępstwa Wydziału spółki łowieckiej przez Rady gminne ustały, wobec czego poleca się Starostwom (Magistratowi), aby natychmiast zarządziły wybory wydziałów spółek łowieckich, o ile się to dotychczas nie stało, tak aby z dniem 1 maja 1921, wszystkie spółki łowieckie w powiecie zastąpione były przez Wydział spółki stosownie do postanowień § 16 ust. łow., z którym to dniem traci moc obowiązującą powołany okólnik Namiestnictwa.

Z Namiestnictwa: *Lidl* w. r.

L. XVI/a. 48579/1921 / 1070 Lwów, dn. 30 kwietnia 1921.

Policja łowiecka.

Do

wszystkich Starostw w Małopolsce, Starostwa Spisko-orawskiego w Nowym Targu, Magistratów król. stoł. m. Lwowa i Krakowa.

Małopolskie Towarzystwo łowieckie we Lwowie pismem z 12 bm. L: 51|1921, odniosło się do Namiestnictwa z zażaleniem, że nie wszystkie Starostwa stosują ściśle postanowienia ustawy z 13 lipca 1909 Nr. 2. dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1910, o policji łowieckiej, wskutek czego grozi zupełne wybicie i wyniszczenie zwierzyny w kraju, a w ślad zatem upadek tak ważnej gałęzi gospodarstwa krajowego, która winna przynieść korzyść społeczeństwu w postaci mięsa, skór i pierza.

Polecam przeto Starostwu (Magistratowi) wydać natychmiast stosowne zarządzenia, co do nadzoru i ochrony polowania tak w okręgach samoistnych, jak i spółek łowieckich, jak również celem ścisłego przestrzegania przepisów policji łowieckiej i o ochronie zwierzyny §§ 40 — 59 ustawy łowieckiej. Przekroczenia ustawy łowieckiej należy karać surowo w granicach obowiązujących przepisów, a wrazie stwierdzenia kłusownictwa (kradzieży zwierzyny) odstępować bezzwłocznie sprawę właściwemu Sądowi.

Przy tej sposobności zwraca się również uwagę Starostwa (Magistratu) na rozmnożenie się wielkiej ilości kruka, gawrona, który wyrządza niepowetowane szkody niszcząc nasienie. Poleca się przeto Starostwu (Magistratowi) wydać stosowne zarządzenia po myśli §§ 49 52 i 53 ustawy łowieckiej, a nadto po porozumieniu się z właściwym Inspektoratem Okręgowym pomocy rolnej, zastosować inne środki celem zapobieżenia nadmiernemu rozmnażaniu się tych szkodników.

Generalny delegat rządu: *Dr. Gałecki* w. r.

## VIII. Wydział Pracy i Opieki Społecznej.

L. 6774|VIII|1 / 590 ex 1922. Kraków, dn. 10 lutego 1922.

W sprawie ubezpieczenia od wypadków w przedsiębiorstwach.

Okólnik

do wszystkich Starostw i Magistratu st. kr. miasta Krakowa, miasta Bielska i Cieszyna.

Ustawa z 7 lipca 1921 r. Dz. u. Rzptej Nr. 65 (rozp. wykonawcze Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 19 grudnia 1921 r. Dz. u. Rzptej Nr. 4 ex 1922) rozciągnęła obowiązek ubezpieczenia od wypadków na cały szereg nowych przedsiębiorstw dotychczas nie zgłoszonych w Zakładzie ubezp. od wypadk. we Lwowie, a między innemi na wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, zakłady i rzemiosła, podpadające pod przepisy austrjackiej ustawy przemysłowej, a więc zakłady przemysłu wolnego, czyli handel towarami, wszelkie zakłady przemysłu rękodzielniczego i przemysłu koncesjonowanego.

Powołując się na postanowienia § 50 ust. z 28 grudnia 1887 Dz. u. p. Nr. 1 ex 1888, w myśl których władze administracyjne są obowiązane czynić zadość prośbom Zakładu ubezp. od wypadków we Lwowie, wspierać ten Zakład i przesyłać mu nawet bez wezwania wszelkie wiadomości, które dla jego działania mogłyby mieć znaczenie, poleca się Starostwu (Magistratowi) aby w celu umożliwienia, względnie ułatwienia Zakładowi dokładnej ewidencji wymienionych kategorji przemysłów i zakładów przemysłowych, w każdym wypadku udzielało mu bezzwłocznie odpisy wydawanych kart przemysłowych, koncesji i konsensów budowlanych oraz poleciło także Urzędom gminnym i miejskim zawiadamianie tego Zakładu o wydaniu konsensów budowlanych.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej
Departament Opieki Społecznej.

Odpis.

Nr. 3426|XI. Warszawa, dn. 26 listopada 1921.

W sprawie wypłaty odszkodowań inwal. cyw. od państw wojujących.

Do
PP. Wojewodów na terenie b. Kongresówki i Małopolskiego Wydziału Pracy i Opieki Społecznej.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej otrzymuje liczne zapytania od Urzędów Wojewódzkich i poszczególnych osób zainteresowanych o czas uzyskania od państw wojujących odszkodowań za straty na zdrowiu i życiu, wyrządzone obywatelom Państwa Polskiego, osobom cywilnym w związku z działaniami wojennemi, oraz bezpośrednimi następstwami tychże.

Ministerstwo wyjaśnia, że materjały dotyczące tej sprawy zostały przez Główny Urząd Likwidacyjny przedłożone Komisji Odszkodowań w Paryżu, po zakończeniu prac której zainteresowani zostaną powiadomieni o postanowieniach tej Komisji.

Za Ministra:
*T. Szubartowicz* w. r.
Dyrektor Departamentu.

L. $\frac{13287|VIII}{1207}$ ex 1921. Kraków, dn. 2 marca 1922.

Wszystkim Panom Kierownikom Starostw, Panu Prezydentowi m. Krakowa

udziela się do wiadomości, celem informowania interesowanych, zgłaszających się ewentualnie o wyjaśnienie.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej
Departament Opieki Społecznej.

Odpis.

Nr. 907|XII. Warszawa, dn. 24 lutego 1922 r.

O niezwalnianiu inwalidów wojennych przy redukcji personalu.

Do
wszystkich Urzędów Wojewódzkich (Wydziałów Pracy i Opieki Społecznej).

Pismo Okólne.

Inwalidzi wojenni zwracają się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej ze skargami, że przy redukcji personalu, zostają wydaleni ze służby państwowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zgodnie z tendencją ustawodawcy, wyrażoną w artykule 53 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych itd. (Dz. Ust. R. P. 32|21 poz. 195) prosi Urząd Wojewódzki o przestrzeganie, aby przy zwalnianiu nadmiaru pracowników zarówno w Urzędzie wojewódzkim jak i w urzędach nie podległych zatrzymywano w miarę możności inwalidów wojennych, oraz niemające dostatecznych środków do życia wdowy po inwalidach wojennych, po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, a zwalniano przedewszystkiem innych urzędników, posiadających równe kwalifikacje z osobami, wymienionemi w 53 art. ustawy.

Za ministra:
*T. Szubartowicz* w. r.
Dyrektor Departamentu.

L. $\frac{13375 VIII}{1233}$ ex 1922. Kraków, dn. 9 marca 1922.

Wszystkim Panom Kierownikom Starostw, Panu Prezydentowi miasta Krakowa i wszystkim Panom Naczelnikom Wydziałów Województwa Krakowskiego

z poleceniem ścisłego zastosowania się.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

## IX. Wydział Zdrowia Publicznego.

Ministerstwo Zdrowia Publicznego.

*Odpis.*

Nr. H. $\frac{1148\ 22}{129}$ Warszawa, dn. 18 lutego 1922.

W sprawie nadzoru sanitarnego nad hotelami, pokojami umeblowanymi i pensjonatami.

Okólnik.

Do Panów Wojewodów (Wojew. Urzędów Zdrowia), do Okręgowego Urzędu Zdrowia m. st. Warszawy.

W myśl rozporządzenia z d. 23 stycznia 1922 r. obejmującego przepisy sanitarne dla hoteli, pokojów umeblowanych i pensjonatów (Dz. U. Nr. 10 poz. 78), Ministerstwo Zdrowia Publicznego wzywa Pana do wydania zarządzeń podległym mu organom, aby w ciągu 4 miesięcy od daty otrzymania niniejszego okólnika były poddane oględzinom wszystkie znajdujące się w obrębie Województwa (Okręgu) hotele, pokoje umeblowane i penjonaty. Oględziny te winny być dokonane przez lekarza urzędowego (powiatowego lub samorządowego), o ile to możliwe wspólnie z Komisją sanitarną (Komisją Zdrowia Publicznego). Oględziny winny być powtarzane w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz do roku. Wyniki oględzin winny być każdorazowo zaprotokołowane i sprawozdanie przesłane Ministerstwu Zdrowia Publicznego w drodze instancji. Podczas dokonywania oględzin należy się kierować przepisami rozporządzenia jak również i następującą instrukcją:

§ 1. Każde pomieszczenie przeznaczone na hotel, pokoje umeblowane lub pensjonat, przed uzyskaniem właściwego pozwolenia na otwarcie powinno być poddane oględzinom sanitarnym dla stwierdzenia, czy

odpowiada przepisom sanitarnym rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 23 stycznia 1922 roku.

§ 2. Należy przestrzegać, aby w miejscowościach posiadających kanalizację i wodociągi, hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty były urządzane wyłącznie w domach zaopatrzonych w te urządzenia i miały z niemi połączenie. Wogóle Zakłady te winny dostarczać swym mieszkańcom dostateczną ilość wody bieżącej, celem utrzymywania ich ciała w czystości, do czego w każdym pokoju mają być niezbędne przybory do mycia się. W każdym z wyżej wymienionych zakładów winny się znajdować łazienki lub przynajmniej natryski.

Jeżeli powstaje podejrzenie, że używana w wymienionych zakładach woda jest niezdatną do użytku, to próby jej, pobrane w należyty sposób, winny być przesłane do zbadania w jednym z Państwowych Zakładów Badania Żywności, znajdujących się w Warszawie, Krakowie i Łodzi lub też w miejskich pracowniach chemicznych.

§ 3. Przepis dotyczący wysokości pokojów, jak również objętości powietrza, winien być przestrzegany z całą stanowczością. Tapetowanie ścian, jak również obijanie podług suknem lub dywanami jest wzbronione. Ściany i sufity mają być gładkie, bez szpar i szczelin, malowane na kolor jasny farbą olejną lub klejową, podłogi szczelne, malowane olejno lub froterowane albo też pokryte linoleum.

Baczną uwagę należy zwracać, aby ściany, sufity i podłogi były utrzymywane w bezwzględnej czystości, t. j. aby były wolne od brudu, kurzu, śmieci, pajęczyny i wszelkiego robactwa, jak również należy żądać, aby wszystkie pokoje były dobrze przewietrzone zapomocą dopływu świeżego powietrza z zewnątrz budynku.

§ 4. Pokoje mają być ogrzewane w sposób zabezpieczający równomierną temperaturę, w chłodnej porze roku nie mniej niż $14^0$ R. Ogrzewanie pokojów zapomocą pieców żelaznych jest wzbronione. W każdym pokoju winien się znajdować termometr.

Piece w pokojach winny być całe, bez szczelin, otworów oraz obsługiwane tylko przez służbę i z należytą troskliwością, aby uniknąć możności zaczadzenia.

§ 5. Korytarze winny być szerokości conajmniej 2 metr. i posiadać dostateczny i bezpośredni dostęp światła i powietrza z zewnątz budynku, podłogę mieć szczelną. Chodniki miękkie winny być stale trzepane.

§ 6. Kuchnie winny być oddzielone od części zamieszkałej zakładu ze względu na drażniące zapachy. Należy szczególnie baczyć, ażeby kuchnia, naczynia kuchenne, szafy i półki były utrzymywane w bezwzględnej czystości. Zwracać należy uwagę, czy naczynia miedziane są wewnątrz pobielane.

W większych zakładach należy żądać specjalnych ubikacji dla mycia naczyń.

W letniej porze roku kuchnie winny być zabezpieczone od much, zapomocą siatek w oknach.

§ 7. Kuchnia nie może być pod żadnym pozorem zamieszkiwana, jak również nie może służyć za skład jakichkolwiek sprzętów.

§ 8. Spiżarni nie należy umieszczać przy korytarzach wspólnych z pokojami dla gości.

Pomieszczenie spiżarni powinno być czyste, suche, widne, dobrze przewietrzane, zaopatrzone w półki drewniane do umieszczenia na nich artykułów spożywczych. W spiżarni nie wolno przechowywać materjałów do oświetlania i opalania.

§ 9. W ustępach, posiadających urządzenie wodociągowe i kanalizacyjne, mają się znajdować umywalnie i pissoiry. Ustępy należy utrzymywać w bezwzględnej czystości tak, aby nie wydawały zapachów i nie przyczyniały się do rozpowszechnienia chorób zakaźnych. Miski ustępowe winny być codziennie odkażane i myte wodą gorącą. Doły ustępowe należy opróżniać przy napełnieniu ich do $^3/_4$ głębokości.

§ 10. Służba pracująca w zakładach winna być ubrana czysto w myśl przepisów rozporządzenia. W celu utrzymania ciała w czystości winna rozporządzać umywalnią wraz z mydłem i ręcznikami i mieć możność częstego korzystania z natrysków lub kąpieli. Pokoje przeznaczone na dyżury dla służby nie mogą być zamieszkiwane.

Lekarz, dokonywujący rewizji sanitarnej, winien zbadać jednocześnie i służbę zakładową w celu stwierdzenia, czy nie jest ona dotknięta chorobami przewidzianemi w rozporządzeniu.

§ 11. Dla służby stanu wolnego, mieszkającej przy zakładzie, winny być wyznaczone oddzielne pomieszczonia dla kobiet i oddzielne dla mężczyzn. Każda osoba winna mieć oddzielne łóżko.

§ 12. Bielizna zakładowa po jej użyciu winna być dobrze wyprana mydłem i gorącą wodą, w specjalnie na ten cel przeznaczonym pomieszczeniu. Bieliznę stołową należy prać oddzielnie od pościelowej.

Powtórne podawanie serwetek do obcierania ust bez uprzedniego wyprania jest bezwzględnie wzbronione.

Bielizna brudna nie może być pod żadnym pozorem przechowywana w kuchni, spiżarni, jadalni, jak również w pokojach przeznaczonych do mieszkania.

§ 13. Baczną uwagę należy zwracać, aby meble, znajdujące się w pokojach, w szczególności łóżka utrzymywane były we wzorowej czystości i żeby w nich jak również i w ścianach nie gnieździły się pluskwy i inne robactwo. Meble miękkie winny być nakrywane czystemi pokrowcami.

Należy również sprawdzać, czy obowiązki nałożone na właścicieli zakładów w myśl art. 13 rozporządzenia są ściśle wykonywane.

§ 14. Spluwaczki winny być codziennie opróżniane i myte. Na ścianach mają być umieszczone pouczenia o niepluciu na podłogę.

§ 15. Poduszki w pojazdach, przeznaczonych do przewożenia gości, winny być pokryte materjałami dającemi się łatwo zmywać i odkażać. Pożądanem jest pokrywanie poduszek pokrowcami, dającymi się prać.

§ 16. O ile istniejące hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty nie odpowiadają przepisom podanym w rozporządzeniu i jeżeli nie będą mogły być dokonane w nich w terminie wyznaczonym ulepszenia, któreby czyniły lokale pod względem sanitarnym odpowiedniemi celowi, na które zostały przeznaczone, to lekarz urzędowy po dokonaniu oględzin winien wystąpić do właściwych władz administracyjnych z wnioskiem o zamknięcie tych zakładów.

Wszelkie projekty remontu lub przeróbki istniejących zakładów winny być przed przystąpieniem do robót rozważone przez lekarza urzędowego.

Kierownik Ministerstwa:
*Chodźko* w. r.

L. $\frac{13399/IX}{1734}$ ex 1922. Kraków, dn. 7 lutego 1922.

Wszystkim Starostwom i Magistratowi stoł. król. miasta Krakowa

do wiadomości z poleceniem zarządzenia przeprowadzenia rewizji wszystkich hoteli, pokojów umeblowanych i pensjonatów i przedłożenia szczegółowego sprawozdania o wyniku zbadania tut. Województwu do dnia 1-go czerwca b. r.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

L. $\frac{9369/IX}{1238}$ ex. 1922. Kraków, dn. 18 lutego 1922.

W sprawie wizytacji Zakładów wychowawczych, opiekuńczych z powodu wypadków jaglicy i zaraźliwych chorób skórnych wśród dzieci i młodzieży.

Okólnik.

Do wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego i Magistratu miasta Krakowa.

Wobec stwierdzenia wśród dzieci i młodzieży zakładów wychowawczych i opiekuńczych (burs, internatów, schronisk, przytułków, ochron, żłóbków itd.) licznych stosunkowo wypadków jaglicy i zaraźliwych chorób skórnych, zwłaszcza owłosionej części głowy oraz niedostatecznej często nieumiejętnej opieki hygieniczno lekarskiej, Ministerstwo Zdrowia Publicznego rozporządzeniem z dnia 30 stycznia 1922 r. Nr. Ch. 2328/372 zarządziło bezzwłoczne dokonanie wizytacji wyż wymienionych zakładów.

Sprawozdanie o wynikach oględzin i przedsięwziętych zarządzeniach zechce Starostwo (Magistrat) przedłożyć tutejszemu Wydziałowi Zdrowia Publicznego.

Za Wojewodę: *Dr. Momidłowski* w. r.

---

L. $\frac{8080/IX}{1082}$ ex 1922. Kraków, dn. 20 lutego 1922.

Trucizna na szczury „Kaps". Reskrypt Min. Zdr. Publicznego z d. 28 stycznia 1921 r. Nr. F. 2151/1395 21.

Do wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego.

Z powodu wypadku otruć i śmierci kilku osób trutką na szczury „Kaps", której sprzedaż na skutek telegraficznego zarządzenia Ministerstwa Zdrowia Publicznego została zabronioną, o czem powiadomiono Starostwa okólnikiem b. Ekspozytury Okręgowego Urzędu Zdrowia w Krakowie, z d. 17 stycznia 1921, L. 262/21, zwrócił się powyższy Urząd do Ministerstwa Zdrowia Publicznego z przedstawieniem z dnia 10 lipca 1921 r. L. 3037/210 o wydanie zakazu wyrobu tej trutki.

Wskutek tego zawiadamia Ministerstwo Zdrowia Publicznego reskryptem z d. 28 stycznia 1922 r. Nr. F. 2151/1395/21, że całkowity zakaz wyrobu trutek na szczury i myszy nie uważa za wskazany i pożądany, a tylko wyrób i sprzedaż takich trutek winny być unormowane w sposób wykluczający możność nieostrożnego ich stosowania.

Wobec tego zezwala Ministerstwo Zdrowia Publicznego na wyrób i sprzedaż środka do tępienia szczurów i myszy „Kaps" składającego się z węglanu barytowego z dodatkiem 4% barwika anilinowego — safraniny, pod następującymi warunkami:

1) Na etykiecie winno być zaznaczone, że sprzedaż „Kapsu" bezpośrednio publiczności może się odbywać jedynie z zakładów posiadających koncesję na handel truciznami.
2) Każda paczka tego preparatu winna posiadać wyraźne napisy o jego własnościach trujących według zatwierdzonego wzoru.
3) Na etykietach i w reklamach nie może być powoływania się na pozwolenie Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

O czem zawiadamia się Starostwo celem wydania odpowiednich zarządzeń, ograniczając sprzedaż trutki na szczury i myszy p. n. „Kaps" na handle upoważnione do sprzedaży trucizn w myśl przepisów rozp. b. austrjackiego Ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu z dnia 21 kwietnia 1876 r. (Dz. u. p. Nr. 60) i dopilnowania ich wykonania.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

L. $\frac{10886|IX}{1396}$ ex 1922. Kraków, dn. 24 lutego 1922.

Szczepienie ochronne od ospy w r. 1922.

Okólnik

do wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego i Magistratu kr. st. m. Krakowa.

Celem przeprowadzenia szczepienia ochronnego od ospy w r. 1922, należy polecić bezzwłocznie Urzędom parafjalnym, aby przynajmniej do dn. 10 kwietnia przygotowały i przedłożyły Starostwu (Magistratowi) wykazy dzieci do 1-go roku życia, jak również dzieci między ukończonym 6 a 7-ym rokiem.

Z powodu braku druków, należy przesłać Urzędom parafjalnym odpowiednią ilość papieru czystego na wykazy dzieci do szczepienia z tem, że wydatek ten zostanie pokryty z funduszu na szczepienie.

Szczepić należy dzieci do 1-go roku życia jak również wszystkie osoby, które wskutek jakichkolwiek przyczyn nie były jeszcze przeciw ospie szczepione — rewakcjonować zaś dzieci między 6 a 7-ym rokiem życia.

Plan szczepienia w dwóch równobrzmiących egzemplarzach należy przedłożyć w najbliższym czasie przyczem należy donieść, którym lekarzom i medykom (czkom) może być w bieżącym roku szczepienie poruczone.

W okręgach szczepienia mają być podane poszczególne miejscowości w topograficznym porządku od najbliższej siedziby lekarza.

Należy dołożyć starań i wpływu jaki niewątpliwie posiada lekarz powiatowy, aby szczepienie powierzonem było lekarzom i słuchaczom (kom) medycyny doświadczonym w szczepieniu, a gdyby to się nie udało, należy przygotować inne osoby z poza grona lekarzy jak nauczycieli (ki), pielęgniarki itp. pod tym warunkiem, że lekarz powiatowy uzna je za odpowiednie i dostatecznie uzdolnione do przeprowadzenia szczepienia.

Jako wynagrodzenie za zaszczepienie jednej osoby wraz z rewizją i innymi kosztami połączonymi z czynnością szczepienia jak wydatki za podwody, narzędzia potrzebne do szczepienia, spirytus, mydło, watę i t. p. ustanowiło Ministerstwo Zdrowia Publicznego na rok 1922 rozporządzeniem z dnia 27 stycznia b. r. L. Ch. $\frac{1608}{242}$

*a)* dla lekarzy używających własnej furmanki 30 Mk.

*b)* dla lekarzy używających państwowych podwód 20 Marek;

*c)* innego personalu szczepiącego nie będącego lekarzami:

1) przy użyciu własnej furmanki 20 Mk.,

2) przy użyciu państwowych podwód 15 Mk.

*d)* dla lekarzy miejskich, gminnych i okręgowych w razie przeprowadzenia szczepienia w miejscu własnej siedziby urzędowej 15 Marek.

Koszta krowianki ponosi Skarb Państwa.

Szczepienie należy o ile możności rozpocząć w pierwszych dniach maja i ukończyć je w ciągu miesiąca.

Krowiankę należy zamawiać wcześnie, także telegraficznie w Państwowym Instytucie wyrobu krowianki w Warszawie ul. Kopernika 32|34.

Zaraz po ukończeniu szczepienia, a najpóźniej do końca czerwca b. r. przedłoży Starostwu lekarz szczepiący wykazy parafjalne, wykaz szczepionych, oraz rachunek kosztów szczepienia.

Rachunek kosztów szczepienia przedłożony bez wykazów nie będzie przyjęty i uwzględniony.

Wykazy szczepionych mają obejmować 1) wykaz imienny szczepionych, 2) wykaz imienny rewakcjonowanych, 3) wykaz imienny ponownie szczepionych, 4) wykaz sumaryczny na formularzu przepisanym przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego.

Formularze na sumarjusze i na wykazy zostaną przesłane w swoim czasie.

Rachunek kosztów szczepienia winien być opatrzony odpowiedniemi klauzulami lekarza powiatowego i Starostwa.

W klauzuli Starosty należy nadmienić, że szczepienie jest dorocznem, a nie z konieczności i zaznaczyć, czy lekarz szczepiący jest lekarzem gminnym lub okręgowym z podaniem miejsca siedziby, czy odbywał podróże podwodą wynajętą, czy też końmi lub samochodem będącym własnością Państwa.

W klauzuli lekarza powiatowego należy stwierdzić, że ilość osób szczepionych jest zgodną z przedłożonymi wykazami.

Do rachunku należy dołączyć prócz polecenia Starostwa potwierdzenie, czyli certyfikaty gmin.

Lekarze powiatowi i okręgowi nie potrzebują przedkładać certyfikatów dokonanej czynności.

Obowiązkiem lekarza powiatowego będzie pod osobistą odpowiedzialnością czuwać, by szczepienie odbywało się należycie i by nie wkradły się nadużycia.

Czynności lekarzy szczepiących, winien lekarz powiatowy kontrolować przy każdej nadarzającej się sposobności.

Za Wojewodę: *Dr. Momidłowski* w. r.

---

L. $\frac{9357|IX}{1227}$ ex 1922 Kraków dn. 2 marca 1922.

Kursa mleczarskie; zgłaszanie kandydatów.

Okólnik

do wszystkich Starostw o obrębie Województwa, Magistratu miasta Krakowa i Okręgowej Komendy Policji państwowej.

Jedną z głównych przyczyn, że w handlu pojawia się mleko fałszowane jest brak odpowiedniej

kontroli targowej i wynikająca stąd bezkarność. Z uwagi na te stosunki Krajowa Szkoła mleczarska w Rzeszowie zamierza urządzić za zezwoleniem Tymczasowego Wydziału Samorządowego szereg kursów 6 dniowych celem wykształcenia targowych organów kontroli nabiału. Kursy rozpoczną się 10 kwietnia br. i w dalszym ciągu powtarzać się będą co 10 dni, więc 20 kwietnia, 1 maja i 20 maja i t. d. zależnie od liczby zgłoszonych uczestników. Nauka jest bezpłatna, opłata za zużyte chemikalja wynosi 200 mk. od osoby.

Ze względu na doniosłe znaczenie tych kursów, Starostwo (Magistrat) zechce użyć swego wpływu, by władze komunalne i policja państwowa zgłosiły odpowiednich kandydatów, którym po zgłoszeniu wyznaczy Krajowa Szkoła mleczarska termin kursu. Kandydatów należy zgłaszać wprost do Kraj. Szkoły mleczarskiej w Rzeszowie.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

L. 13102/IX / 1699 ex 1922 Kraków, dn. 2 marca 1922.

Sprzedaż kokainy w aptekach i składach materjałów aptecznych.

Okólnik

do wszystkich Starostw i Magistratu m. Krakowa.

Podczas rewizji aptek dokonanych przez tut. inspektora farmaceutycznego, zostało stwierdzone, że kierownicy tych zakładów nie prowadzą książki kontroli kupna i sprzedaży kokainy, przepisanej rozp. Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dn. 31 marca 1920 Dz. U. R. P. Nr. 36 ex 1920 poz. 201, tłumacząc się tem, że rozporządzenia tego nie znają lub że wykonać go nie mogą, ponieważ dotyczących recept, jako własności prywatnej, zatrzymywać nie mogą.

Na poczynione w tej mierze przedstawienie poleca Ministerstwo Zdrowia publicznego reskryptem z dn. 22 lutego 1922 Nr. F. 27126/1540/21 zwrócić najbaczniejszą uwagę, aby przepisy powyżej przytoczonego rozporządzenia były ściśle wykonywane, zarówno przez apteki, jak i składy materjałów aptecznych.

Ministerstwo wyjaśnia dalej, że w mowie będące rozporządzenie nie zezwala aptekom na wydawanie kokainy bez pozostawienia przez nabywcę jako dowodu, recepty lekarza; obowiązek wydawania środków leczniczych przez apteki ustaje w razie niewykonania wymaganych warunków, w tym wypadku dobrowolnego pozostawiania przez nabywcę posiadanej recepty lekarskiej; okoliczność, czy recepta ta jest własnością prywatną, czy dowodem publicznym, jest więc w tym przypadku obojętna.

O czem zawiadawia się Starostwo (Magistrat) celem poinformowania wszystkich kierowników aptek i hurtownych droguerji oraz lekarzy wykonujących praktykę w tamt. okręgu.

Zarazem poleca się sprawdzić, czy wszyscy kierownicy aptek rozporządzenie Ministerstwa Zdrowia Publicznego w przedmiocie sprzedaży kokainy wykonują, a tych, którzy się od tego obowiązku uchylają, pociągnąć do odpowiedzialności karnej.

Wojewoda *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Zdrowia Publicznego. *Odpis.*

H. 4849/22 / 590 Warszawa, dn. 16 lutego 1922 r.

Opłaty za pobieranie prób wyrobów alkoholowych.

Okólnik

do Wojewodów (Wojewódzkich Urzędów Zdrowia), do Okręgowego Urzędu Zdrowia m. st. Warszawy, do Redakcji Biuletynu.

W związku z okólnikami z dn. 28 XII 21 r. Nr. H. 38023/3472/21 i z dn. 1 II 22 r. Nr. H. 3349/349/22 polecającemi pobieranie prób wyrobów alkoholowych, celem przesłania ich do zbadania do Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, przypominam, że w sprawie opłat za pobierane próby należy się kierować punktem c art. 3. Rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie badania żywności i przedmiotów użytku publicznego z dn. 28 VII 1919 (Dz. Ust. Nr. 71 poz. 421) zarówno jak ustępem 4 § 3 Ustawy z dn. 16 stycznia 1896 r. Dz. P. P. L. 89 z r. 1897 o obrocie żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi, obowiązującej na terenie b. zaboru austrjackiego, przyczem zwracam uwagę:

*a)* na konieczność rzeczowego pobierania prób tj. pobierania prób tylko podejrzanych,

*b)* na wystawianie kwitów urzędowych na należność aż do otrzymania wyników badania z Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku,

*c)* i na to, że należność za pobrane próby winna być uiszczona jedynie w razie żądania właściciela.

Kierownik Ministerstwa:
*Chodźko* w. r.

L. 12779/IX ex 1922 / 1637 Kraków, dn. 2 marca 1922.

Do
wszystkich Starostw Województwa krakowskiego i Magistratu miasta Krakowa.

Do wiadomości z poleceniem ścisłego zastosowania się.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

---

Ministerstwo Zdrowia Publicznego. *Odpis.*

Nr. F. $\frac{6350|22}{456}$ Warszawa, dn. 1 marca 1922.

Księgi receptowe. Wyjaśnienie
przepisów rozporządzenia.

Do
Pana Wojewody Krakowskiego
(Wojewódzki Urząd Zdrowia) Kraków.

Ze sprawozdań Wojewódzkich Urzędów Zdrowia wynika, że poszczególne apteki rozmaicie interpretują rozporządzenie z dnia 8 października 1921 r. w przedmiocie prowadzenia przez apteki na obszarze b. zaboru austrjackiego ksiąg receptowych (Dz. ustaw z 1921 r. Nr. 85 poz. 621).

Wobec tego poleca się wyjaśnić zarządzającym aptekami, że w myśl zacytowanego rozporządzenia obowiązani są oni oznaczać kolejnym numerem każde lekarstwo wydawane z przepisu lekarza, względnie lekarza weterynarji a oznaczone słowem „recipe“, którem rozpoczyna się ordynarja lekarska.

Okoliczność, że kilka recept może być umieszczonych na jednym blankiecie, lub w jednej książce, a także czy należytość za wydane lekarstwo uiszcza się przy odbiorze lekarstw, czy później, oraz czy lekarstwo wydawane jest po raz pierwszy, czy powtórnie, nie zwalnia apteki od obowiązku wpisywania do księgi każdej recepty osobno.

Kierownik Ministerstwa:.
*Chodźko* w. r.

L. $\frac{15413|IX}{1995}$ ex 1922. Kraków, dnia 15 marca 1922.

Wszystkim Starostwom Województwa Krakowskiego
i Magistratowi miasta Krakowa
do wiadomości i powiadomienia wszystkich Kierowników aptek w powiecie (m. Krakowie).

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## XI. Oddział aprowizacyjny.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

L. dz. S. A. 40. Warszawa, 28 lutego 1922 r.

W sprawie działalności Komisji
do badania cen i zysków w Małopolsce.

Do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych napływają zażalenia, że powiatowe Komisje do badania cen i zysków na terenie Małopolski nie reagują na wzrost cen rynkowych na drzewo (m. in. w lasach dworskich) oraz paszę. Na skutek powyższego Ministerstwo zwraca uwagę, że wspomniane artykuły również należy zaliczać do kategorji artykułów pierwszej potrzeby, obowiązkiem przeto Komisji do badania cen i zysków jest w miarę możności i na nie oznaczać ceny wytyczne.

Ministerstwo zaznacza jednocześnie, że oznaczenie cen wytycznych wyłącznie na artykuły spożywcze nie jest usprawiedliwionem, a jednostronna działalność Komisji wywołuje niezadowolenie ze strony ludności rolniczej.

Minister: *St. Downarowicz.*

L. $\frac{15126/XI}{352}$ Kraków, dn. 8 marca 1922 r.

Wszystkim PP. Starostom okręgu Wojewódzkiego oraz Panu Naczelnikowi Urzędu walki z lichwą w Krakowie
udziela się do wiadomości i ścisłego zastosowania.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

Główny Urząd walki z lichwą. *Odpis.*

Nr. 1020 (Prez.) 22 r. w Warszawie, dn. 2 marca 1922.

W sprawie cen wytycznych
na mięso koszerne.

Otrzymałem z Ministerstwa Spraw Wewn. odpis memorjału wystosowanego dn. 17 grudnia 1921 przez Polski Związek cechów rzeźnickich na Rz. P. do wszystkich PP. Wojewodów, i jakkolwiek założenie jego, jakoby Komisje do badania cen nie ustanawiały cen wytycznych na mięso koszerne, nie odpowiada rzeczywistości, korzystam z jego wywodów i proszę o zarządzenie, co następuje:

1) Dla mięsa koszernego mają być ceny wytyczne oznaczone z równą ścisłością jak i dla innego mięsa. 2) Różnica w cenie nie śmie przekraczać rzeczywistych kosztów koszerowania. 3) Koszta koszerowania mają być ściśle badane i o ileby się okazało, iż należytości pobierane za tē funkcje są wygórowane, mogą być tylko w wysokości słusznej uwzględnione. 4) W każdej miejscowości należy ustalić potrzebę mięsa koszernego i stosownie do tego rozdzielić na pojedynczych rzeźników ilość mięsa do koszerowania przeznaczonego. Praktykowany w niektórych miejscach zwyczaj, że wszystkie przodki są przeznaczone na koszer, nie odpowiada na ogół stosunkowi ludności kraju, gdzie zaledwie około 10% potrzebuje mięsa koszernego. 5) Stanowczo odrzucić należy praktykowaną gdzieniegdzie kalkulację, według której mięso koszerne oznacza się o 80—100% drożej z tem błędnem obliczeniem, że za to mięso niekoszerne może być taniej sprzedawane. Przedewszystkiem byłoby niesprawiedliwością na koszt spożywców mięsa koszernego, żywić poniżej kosztów spożywców mięsa innego.

Dalej jest jasnem, że wygórowana cena mięsa koszernego podbija wogóle cenę bydła rzeźnego, a wreszcie jest naiwnem złudzeniem przypuszczać, że rzeźnik, dostawca mięsa koszernego, w tym celu

cenę tego mięsa śrubuje, aby na koszt ludności żydowskiej, dawać reszcie ludności mięso poniżej przeciętnego kosztu. Tego rodzaju kombinacje muszą się skończyć tylko podniesieniem ceny bydła rzeznego, a więc i ceny mięsa wogóle, oraz uniemożliwieniem wszelkiej konkurencji rzeźnikom katolickim, wobec rzeźników żydowskich.

Prokurator Sądu Najwyższego
i Naczelnik Głównego Urzędu
podpis.

L. $\frac{15094/XI}{355}$ Kraków, dn. 8 marca 1922 r.

Wszystkim PP. Starostom okręgu Wojewódzkiego i Panu Naczelnikowi Okr. Urzędu walki z lichwą w Krakowie,

udziela się do wiadomości i zastosowania.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

Główny Urząd walki z lichwą. *Odpis.*

Nr. 1039|prez. Warszawa, dn. 2 marca 1922.

Orzecznictwo karne w sprawach walki z lichwą.

Do Pana Wojewody w Krakowie

Jedno ze Starostw zwróciło się do Urzędu Gł. walki z lichwą z następującem zapytaniem:

„Ustęp końcowy art. 49 Ust. z dn. 2 lipca 1920 o zawalczaniu lichwy wojennej opiewa: „że sprzeciw należy w ciągu dni 3 wraz z aktami przesłać właściwemu Sądowi, co w prostej interpretacji znaczyłoby, że Starostwo sprzeciwy od nakazów karnych winno przesłać do Sądu jako drugiej instancji.

Przeprowadzając jednak analogję z postępowaniem administracyjno-karnem w innych dziedzinach, w których drugą instancją dla sprzeciwów od osądów Starostwa stanowi samo Starostwo i z art. 7 p. 2 tej samej ustawy, która przyznaje Starostwu prawo wydawania również orzeczeń karnych — znajduję pewną trudność w odszukaniu punktu wyjścia i z tego powodu, korzystając przytem z uprawnień, danych mi okólnikiem Ministerstwa spraw wewnętrznych Nr. 127 z dn. 25 listopada 1921 Nr. A. C. 2184, upraszam Główny Urząd walki z lichwą o odnośne instrukcje“.

Ponieważ podobne wątpliwości mogą się nasunąć i w innych Starostwach, przesyłam odpowiedź udzieloną rzeczonemu Starostwu, z prośbą o zakomunikowanie jej wszystkim Starostwom.

Odpowiedź ta brzmi:

Przestępstwa wyliczone w art. 45 ust. z dnia 2 lipca 1920 r. należą w zasadzie do jurysdykcji sądowej, więc władza administracyjna, jak Urzędy walki z lichwą, lub w myśl art. 7 Starostwa, mogą je załatwiać tylko warunkowo, o ile strona takie załatwienie przyjmie. Zgodnie z tem postanawia art. 49, że wrazie sprzeciwu wniesionego na czas, sprawa przechodzi do jurysdykcji sądowej z tym skutkiem, iż mandat w mocy swojej zupełnie wygasa i tylko jako materjał informacyjny może być przez Sąd użyty. Sąd występujący w tych wypadkach nie może zatem być uważany za wyższą instancję i wszystkie przepisy o toku instancji nie mają tu zastosowania.

O ile nakaz karny przez upływ terminu trzechdniowego stał się prawomocnym, nie może on już ulegać rozpatrywaniu ani przez Sąd, ani przez wyższą instancję administracyjną, a wszystkie wniesione później przeciw niemu pisma, należy odrzucić jako bezprzedmiotowe.

Zupełnie inny charakter mają orzeczenia karne wydane w myśl art. 4. Te są orzeczeniami czysto administracyjnemi i nigdy przez Sąd rozpatrywane być nie mogą. W tych wypadkach stosowane być mają zasady postępowania administracyjno-karnego z tym jedynym, w przepisie art. 9 i 7 ustawy z dnia 2 lipca 1920 uzasadnionym wyjątkiem, że dla nich II-gą i ostatnią instancją jest Główny Urząd walki z lichwą w Warszawie.

Prokurator Sądu Najwyższego i Naczelnik Gł. Urzędu:
podpis.

L. $\frac{15095|XI}{353}$ Kraków, dn. 8 marca 1922.

Wszystkim Starostwom okręgu Wojewódzkiego i Urzędowi walki z lichwą w Krakowie

udziela się do wiadomości.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.

## Dozór nad kotłami parowymi.

L. $\frac{17305/1566/VI}{ex.\ 1922.}$ Kraków, dn. 18 marca 1922.

Do wszystkich Starostw w obrębie Województwa krakowskiego i Magistratu stoł. król. m. Krakowa.

Okólnik.

Rozporządzeniem z dnia 27 stycznia 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 80 zarządził Pan Minister Przemysłu i Handlu na zasadzie art. 3 ustawy z d. 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303) oraz art. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 786) co następuje:

§ 1. Nadzór nad wszystkimi kotłami tak rządowymi jak i prywatnymi, z wyjątkiem kotłów podlegających nadzorowi Ministra Kolei Żelaznych oraz Ministra Spraw Wojskowych, sprawują władze administracyjne II instancji.

§ 2. Bezpośredni nadzór nad wszystkimi kotłami poddanymi w myśl § 1 nadzorowi władz admi-

nistracyjnych II instancji przekazuje się w granicach Województwa Krakowskiego Stowarzyszeniu dozoru kotłów w Warszawie, Chmielna L. 2.

§ 3. Właściciele kotłów, podpadających pod postanowienia § 2 powinni, o ile tego dotąd nie uczynili, zgłosić swoje kotły, z wyjątkiem kotłów rządowych, do wymienionego stowarzyszenia do dnia 31 marca 1922 r. niezależnie od tego, czy kotły są czynne, czy też nie, pod rygorem kar przewidzianych w art. 5 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303).

W uwzględnieniu opóźnienia ogłoszenia rozporządzenia z dnia 27 stycznia b. r. w Dzienniku ustaw został wymieniony w § 3 tego rozporządzenia termin 31 marca przedłużony *do 30 kwietnia b. r.*, co zostanie urzędowo ogłoszone w Monitorze Polskim.

Niniejszem polecam treść powyższego zarządzenia podać natychmiast do publicznej wiadomości, a niezależnie od tego wezwać osobno zarządy istniejących w powiecie fabryk i przedsiębiorstw przemysłowych, u których kotły podlegające kontroli i nadzorowi się znajdują, *do bezzwłocznego przedłożenia* Starostwu (Magistratowi) zgłoszenia swych kotłów na formularzu, którego wzór w załączeniu się przesyła, z tą uwagą, że niestosujący się do tego zarządzenia narażą się na surowe następstwa karne (areszt do 3 miesięcy i grzywna 10.000 Mk lub jedna z tych kar).

Starostwa (Magistrat) dopinują ze swej strony, ażeby wszystkie wykazy istniejących kotłów były w powyżej oznaczonym terminie bezwarunkowo przedłożone i to w 3 egzemplarzach, z których jeden należy zachować w tamtejszych aktach dla własnej ewidencji, dwa zaś przesłać bezzwłocznie tutejszemu Województwu do dalszego zarządzenia.

Po upływie wspomnianego wyżej terminu właściciele kotłów niezgłoszonych winni być pociągnięci do odpowiedzialności sądowej w myśl art. 5 powołanej ustawy z dnia 31 maja 1921, zaś nazwiska ich i dane odnoszące się do kotłów podane do wiadomości Wydziałowi Przemysłowemu Województwa dla oddania niezgłoszonych kotłów pod dozór przymusowy.

Zwraca się przytem uwagę na okoliczność, że przewidziana ustawą kontrola dozoru nad kotłami ma dwoisty charakter, t. j. że właściciel, względnie używający kotła parowego może przystąpić do warszawskiego Stowarzyszenia dozoru nad kotłami jako członek albo też może się na przystąpienie do Stowarzyszenia w charakterze członka nie zgodzić, w którym to razie sprowadza na siebie niekorzyści dozoru zleconego, czyli wykonywanego z urzędu, a w tym wypadku za czynności połączone z wykonywaniem poleconego dozoru nad kotłem względnie kotłami ponosić będzie znacznie wyższe opłaty niż w tym wypadku, gdyby kontrola taka spełnianą była u niego jako u członka stowarzyszenia.

W końcu nadmienia się, że szczegółowe postanowienia dotyczące tej sprawy objęte będą instrukcją, która niebawem zostanie przesłana Władzom przemysłowym I instancji do wiadomości i zastosowania.

Wojewoda: *Dr Gałecki* w. r.

Wzór formularza zgłoszenia kotła pod dozór.

Starostwo.
Miasto, ulica.
Wieś i gmina.
Poczta.
Nazwisko właściciela.
Rodzaj przedsiębiorstwa.
Rodzaj kotła (stały, lokomobila).
Przeznaczenie kotła.
Nazwa firmy
która kocioł zbudowała.
Numer fabryczny kotła.
Czy kocioł czynny.
Czy kocioł posiada certyfikat
książkę kotłową lub inne
urzędowe dokumenty.
Czy właściciel przystępuje
jako członek do stowarzyszenia.

---

## Mianowania i przeniesienia.

Minister Spraw Wewnętrznych przeniósł adjunkta Dyrekcji Urzędów pomocniczych Pawła Cybulskiego z Województwa lwowskiego do krakowskiego.

Wojewoda krakowski posunął Dra Franciszka Grochowiaka, lekarza powiatowego w Nowym Targu do VIII st. sł. i zamianował Dra Macieja Waręde i Dra Adama Petersa lekarzami powiatowymi w VIII st. sł. przydzielając ich do służby w Wojew. Wydziale Zdrowia Publ.; dopuścił Dra Macieja Łacha, ukończonego słuchacza praw do służby przygotowawczej administracyjno-politycznej w Województwie krakowskiem;

przeniósł sekretarza Namiestnictwa Dra Władysława Gutkowskiego z Grybowa do Żywca, a koncypistę Dra Leona Polanowskiego z Krakowa do Grybowa; sekretarza powiatowego Aleksandra Safianowicza z Białej do Wieliczki, a kancelistę Józefa Wójtowicza z Wieliczki do Krakowa, przeznaczając ich do służby w odnośnych Starostwach.

---

## NEKROLOGJA.

† **Seweryn Tokarski,** dyrektor Urzędów pomocniczych w Starostwie krakowskiem, zmarł dnia 22 lutego 1922 r.

Urodzony w 1865 r. wstąpił śp. Tokarski do służby administracyjno-politycznej dn. 30 marca 1898 i służył kolejno przy Namiestnictwie galicyjskiem,

Starostwach w Krośnie, Przeworsku, Kosowie, Wadowicach, a od przeszło lat 9 w Krakowie.

Był wzorowym urzędnikiem państwowym. Posiadał też zmarły odznakę pamiątkową pożyczki Odrodzenia Polski z r. 1920.

W pogrzebie, który odbył się dn. 24 z. m. wziął udział w zastępstwie nieobecnego w Krakowie Wojewody Dra Gałeckiego, Naczelnik Wydziału prezydjalnego, Kowalikowski z gronem urzędników Urzędu Wojewódzkiego tudzież Starosta krakowski radca Dr Bal z personalem Starostwa.

# OGŁOSZENIA.

### Nadanie koncesji na apteki.

Województwo krakowskie nadało prawomocnie Magistrom farm. Czesławowi Michalikowi i Józefowi Koperskiemu koncesję na otwarcie nowych aptek publicznych w Krakowie.

### Zakaz udzielania wsparć.

Według zawiadomienia Województwa lwowskiego z 31 stycznia b. r. L. $\frac{820/22}{II.}$ Juljan Strzelbicki, obrządku rzymsko-kat. ur. w roku 1884 w Mostach Wielkich powiatu Żółkiewskiego, syn śp. Stanisława i Katarzyny, bez zajęcia, odbywa często podróże po kraju rzekomo za zarobkiem i wyłudza wsparcia na dalszą podróż, na rachunek swej gminy przynależności, twierdząc, iż posiada prawa swojszczyzny w Mostach Wielkich.

W październiku 1921 roku pobrał on zapomogę w kwocie 300 Mk. z kasy miejskiej w Przemyślu, a w listopadzie pobrał 880 Mk. jako wsparcie z kasy miejskiej w Krakowie.

Ponieważ Strzelbicki twierdzeniem swem jakoby był do gminy Mosty Wielkie przynależny, wprowadza tylko w błąd gminy udzielające mu wsparcia, gdyż ani on, ani nikt z jego rodziców nie posiadają przynależności gminnej w Mostach Wielkich, przeto wskutek prośby Zwierzchności gminnej w Mostach Wielkich z 21 grudnia 1921 L. 1982, zwraca się uwagę P. Staroście (Prezydentowi, Dyrektorowi policji) na tego osobnika i poleca zawiadomić gminy tamt. powiatu, by nie udzielały żadnych wsparć Strzelbickiemu na rachunek gminy Mosty Wielkie, która wsparć tych zwracać nie będzie.

### Zgubione dokumenty wojskowe.

Józef Tokarczyk urodzony w r. 1901 z Przysietnicy, syn Jakóba i Katarzyny, zgubił kartę zwolnienia, którą się unieważnia.

Starostwo w Nowym Sączu.

Franciszek Tokarczyk, urodzony w r. 1898 z Przysietnicy, syn Jakóba i Katarzyny, zgubił kartę zwolnienia, którą się unieważnia.

Starostwo w Nowym Sączu.

Jakób Tokarczyk, urodzony w r. 1895 z Przysietnicy, syn Jakóba i Katarzyny, zgubił kartę odroczenia, którą się unieważnia.

Starostwo w Nowym Sączu.

Michał Tokarczyk, urodzony w r. 1889 z Przysietnicy, syn Jabóba i Katarzyny, zgubił kartę powołania na specjalne wezwanie, którą się unieważnia.

Starostwo w Nowym Sączu.

Michał Jurkowski, urodzony w r. 1889 z Gabonia, syn Michała i Zofji, zgubił kartę pow. na specjalne wezwanie, którą się unieważnia.

Starostwo w Nowym Sączu.

# DODATEK.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu. *Odpis.*

L. 14-1121|22

Zwrot kosztów za druki od podań o pożyczki ulgowe.

Okólnik.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, zmieniając okólnik z dn. 4 stycznia 1922 L. 14-88|22 w sprawie pobierania opłat po 500 Mk. za druki od podań o pożyczki ulgowe, rozporządzeniem z dn. 4 marca 1922 Nr. 1305|pr. zarządziło zmianę tych opłat, jak następuje:

1) Z dniem otrzymania przez poszczególne komisje niniejszego rozporządzenia ustaje pobór opłaty 500 Mk. za druki od podań o pożyczki ulgowe.

2) W zamian za to, od każdej udzielonej pożyczki pobierać się ma *przy wypłacie jej* $^1/_4{}^0/_0$ *jednorazowo* od całej sumy pożyczkowej tytułem zwrotu kosztów za druki i sumy te ma się wpłacać na otworzyć się mający specjalny rachunek Komisji Kredytowych w Polskiej Krajowej Kasie pożyczkowej.

Od interesowanych, którzy wpłacili już 500 Mk. nie pobiera się $^1/_4{}^0/_0$ na cel wyżej wymieniony.

O tem zawiadamia się niniejszem interesowanych.

Przewodniczący Komisji:
*Juljan Nowicki* m. p.

L. $\frac{16371|1455|VI}{ex\ 1922}$ Kraków, dn. 20 marca 1922.

Wszystkim Starostwom Województwa krakowskiego i Magistratowi król. stol. m. Krakowa udzielam do wiadomości, odnośnie do okólnika z dn. 19 stycznia 1922 L. 2278|178|VI ex 1922. (Dziennik urzędowy z r. 1922 Nr. 2 str. 8) celem poinformowania przełożonych stowarzyszeń przemysłowych i osób interesowanych.

Wojewoda: *Dr. Gałecki* w. r.